Úřad práce ČR **Krajská pobočka v Olomouci**

Zpráva o situaci na trhu práce v Olomouckém kraji v roce 2013

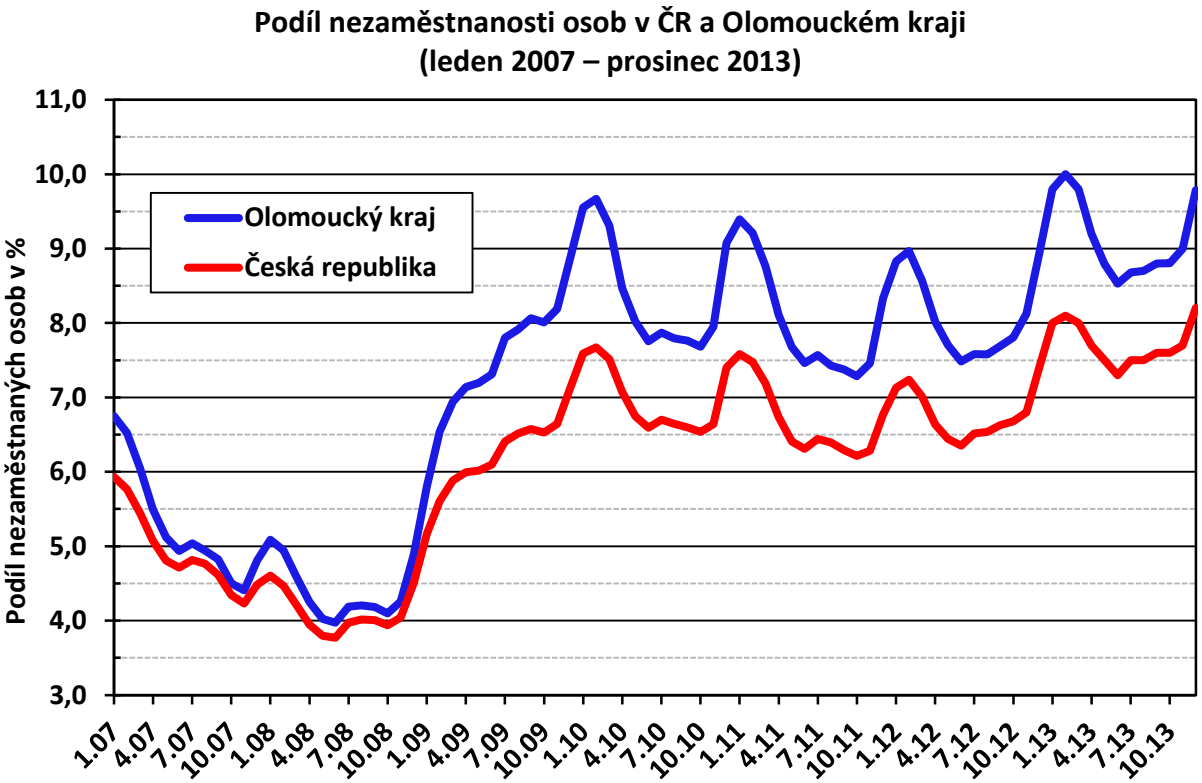

VEŘ

OBSAH

1. ZAMĚSTNANOST 3

1.1 Celková zaměstnanost v Olomouckém kraji 3

1.2 Volná pracovní místa 6

2. NEZAMĚSTNANOST 8

2.1 Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji a její struktura 8

2.2 Územní rozložení nezaměstnanosti 12

3. PROBLÉMOVÉ SKUPINY A REGIONY V OLOMOUCKÉM KRAJI 14

3.1 Problémové skupiny na trhu práce v Olomouckém kraji 14

3.2 Problémové regiony v Olomouckém kraji 16

4. CIZINCI NA TRHU PRÁCE 20

5. PROGNÓZA VÝVOJE TRHU PRÁCE NA ROK 2014 21

6. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI 22

6.1 Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2013 22

6.2 Rekvalifikace a poradenské činnosti 25

6.3 Projekty ESF 28

7. STRATEGIE REALIZACE APZ PRO ROK 2014 32

8. PŘÍLOHY 33

1. Nejvýznamnější zaměstnavatelé Olomouckého kraje 33
2. Nezaměstnanost v krajích ČR k 31. 12. 2013 37
3. Vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých okresech 37
4. Kartogram podílu nezaměstnaných osob na území POÚ OC kraje (k 31.12.2013) 40

1. ZAMĚSTNANOST

1.1 Celková zaměstnanost v Olomouckém kraji

Kraj Olomoucký, který jako VÚSC vznikl spolu s ostatními kraji k 1. 1. 2001, se rozkládá ve střední a severní části Moravy. Zahrnuje území 5 okresů – Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. Olomoucký kraj sousedí s krajem Moravskoslezským, Pardubickým, Zlínským a Jihomoravským. Severní část kraje (okres Jeseník) hraničí s Polskem.

Z ekonomického hlediska je kraj oblastí průmyslovou s rozvinutými službami (silněji v místech větší koncentrace obyvatelstva a v rekreačních oblastech); ekonomika kraje je relativně diverzifikovaná (což však vždy neplatí pro jednotlivé okresy a mikroregiony) s rozhodující zaměstnaností ve strojírenství, elektrotechnice, potravinářském průmyslu, textilní výrobě, dřevozpracujícím a chemickém průmyslu, zemědělství, lesnictví a stavebnictví; ze služeb se rozvíjejí hlavně osobní služby, služby pro podnikatele, komunikační služby, školství a zdravotnictví apod. **Kraj není možné charakterizovat jako jednotný trh práce.** Hranice trhu práce jsou dány zejména možnostmi denního dojíždění do zaměstnání.

V posledních pěti letech prochází trh práce v Olomouckém kraji výraznými výkyvy (ne)zaměstnanosti. Rok 2009 byl ve znamení masového propouštění z důvodu výrazného poklesu zakázek a ekonomických potíží v důsledku světové finanční krize. Pokles zaměstnanosti v některých velkých společnostech činil řádově i stovky zaměstnanců, nezaměstnanost prakticky celý rok nepřetržitě rostla a v únoru 2010 kulminovala. Od 2. čtvrtletí roku 2010 začala nezaměstnanost výrazně klesat, v závěru roku se opět projevila nervozita zaměstnavatelů z dalšího ekonomického vývoje i snaha lidí registrovat se na úřadu práce podle starých pravidel. V prosinci 2010 tedy došlo opět k prudkému nárůstu nezaměstnanosti a v lednu roku 2011 bylo dosaženo druhého dlouhodobého maxima. Od února 2011 pak míra nezaměstnanosti (s obvyklými sezónními výkyvy) mírně klesala. Podobný vývoj pokračoval i v 1. polovině roku 2012; pak se ale pokles nezaměstnanosti zastavil a od srpna 2012 dochází ke zvratu ve vývoji – počet uchazečů o zaměstnání se postupně začíná v meziročním srovnání zvyšovat a na konci roku činí meziroční nárůst přes dva tisíce nezaměstnaných. Nárůst nezaměstnanosti pokračoval i v roce 2013 – na konci roku činilo navýšení počtu nezaměstnaných oproti prosinci 2012 více než 3 tisíce osob a bylo dosaženo dosud nejvyšší prosincové hodnoty nezaměstnanosti od vzniku krajského uspořádání.

K největšímu meziročnímu poklesu zaměstnanosti (o 150 osob) došlo u olomoucké elektrotechnické společnosti M.L.S. Holice spol. s r.o. Výrazný **meziroční pokles zaměstnanosti (o více než 50 osob)** vykázala také mohelnická elektrotechnická společnost Siemens, s.r.o., a přerovská společnost na montáž a balení krevních hadiček Gambro Czech Republic s.r.o.

V Olomouci ukončila svou výrobní činnost japonská společnost Czech Republic Onamba s.r.o., která se zabývala montáží kabelových svazků. To mělo za následek propuštění osmi desítek zaměstnanců, převážně žen.

Ministerstvo obrany prodalo v lednu 2013 šternberský areál strojírenského podniku VOP CZ s. p. společnosti EXCALIBUR ARMY spol. s r.o. a propustilo zbytek zaměstnanců.

Zejména okresy Olomouc a Přerov byly postiženy výrazným propuštěním v Armádě ČR – vedle omezení činnosti nebo reorganizací vojenských útvarů (které byly doprovázeny propuštěním desítek civilních zaměstnanců) bylo nejvážnějším zásahem zrušení Velitelství společných sil v Olomouci a odchod armády z vojenského letiště v Bochoři u Přerova.

Špatnou zprávou pro Jesenicko bylo oznámení společnosti SCHROTH, spol. s r.o. o uzavření Lázní Dolní Lipová a propuštění všech pěti desítek zaměstnanců.

K výrazné redukci zaměstnanosti došlo i v některých strojírenských společnostech – u výrobce součástek do leteckých motorů HONEYWELL AEROSPACE, s.r.o. z Hluboček, v lutínské čerpadlářské společnosti Sigma group, a.s., u zábřežské společnosti na opracování zinkových odlitků HDO, spol. s r.o., u šumperského výrobce slinutých karbidů a nástrojů Pramet Tools, s.r.o. Významné snížení personálního stavu ohlásily i některé nevýrobní společnosti – Šumperská nemocnice a.s. a spediční společnost HOPI s.r.o. z Prostějovska.

Nedostatek zakázek ve stavebnictví způsobil redukci zaměstnanosti i v tomto odvětví (včetně výroby a prodeje stavebních materiálů). Jesenická společnost na výrobu stavebních materiálů Slezský kámen a.s. propustila čtyři desítky zaměstnanců, olomoucká stavební společnost IP systém a.s. tři desítky zaměstnanců atd. Také se na ÚP ve větší míře nově registrovaly OSVČ, které ukončily výkon své živnosti ve stavebnictví.

Některé menší redukce zaměstnanosti nemusí být z okresního (nebo krajského) hlediska příliš významné, ale pro regionální trh práce mohou být poměrně těžkou ránou. Příkladem je např. Konicko, kde společnost Jaroslav UHLÍŘ, Konice, spol. s r.o. se sídlem v Křemenci ukončila výrobu jednoho produktu pro německého odběratele a byla nucena propustit přes tři desítky osob (většinou žen, z provozoven v Lipové a Horním Štěpánově). A dále společnost PRECIOSA, a.s. propustila z organizačních důvodů tři desítky zaměstnanců ze závodu v Brodku u Konice.

Na druhé straně **některé organizace vykázaly výrazný nárůst zaměstnanosti.**

O více než čtyři stovky osob se zvýšila zaměstnanost v uničovském závodě společnosti MIELE technika s.r.o., kde proběhl masový nábor zaměstnanců do nové haly na výrobu kovových a plastových výlisků do sušiček a dále byla postavena další směna do výroby myček nádobí. Univerzita Palackého v Olomouci zase nahlásila **meziroční nárůst zaměstnanců o více než tři stovky osob** (mj. v souvislosti s otevřením nového Ústavu molekulární a translační medicíny, s rozšířením Centra regionu Haná pro biotechnologický a zemědělský výzkum a Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů). **Nárůst zaměstnanců o více než dvě stovky** vykázala i společnost FORCORP GROUP spol. s r.o. poskytující hlídací a úklidové služby.

Další velký nábor zaměstnanců pokračoval ve firmě na výrobu plastových těsnění pro automobilový průmysl Henniges Hranice, s.r.o., kde se **personální stav meziročně zvýšil o více než stovku osob.** Výrazně se zvýšila zaměstnanost i ve šternberském závodě společnosti EXCALIBUR ARMY spol. s r.o., která přijala značnou část bývalých zaměstnanců VOP CZ s. p.

Desítky nových zaměstnanců přijaly i další organizace – strojírenská společnost SSI Schäfer s.r.o., elektrotechnický koncern HELLA v Mohelnici, Fakultní nemocnice v Olomouci, přední evropský výrobce optiky z Přerova Meopta – optika, spol. s r.o., výrobce pracovního oblečení a ochranných pomůcek KROK CZ, v.o.s. v Hranicích, olomoucká strojírenská společnost KOYO Bearings ČR s.r.o., přerovská chemička Precheza a.s. a lutínská strojírenská společnost John Crane Sigma a.s. Významný nárůst zaměstnanosti vykázaly i společnosti z jiných odvětví - litovelská potravinářská firma ORRERO a.s. a japonská textilní společnost Toray Textiles Central Europe s.r.o., která vybudovala nový závod na výrobu ofsetových desek. V Jeseníku v roce 2012 odkoupila bývalý závod OP Prostějov společnost Tex Trading Cavaliere s.r.o., která prostory zrekonstruovala, vybavila novým strojním zařízením a začátkem roku 2013 začala s náborem nových zaměstnanců (v první fázi tří desítek švadlen).

Nové pracovní příležitosti vznikly i v souvislosti s novými developerskými projekty. V polovině roku 2013 byla dokončena výstavba administrativně-obchodního komplexu CPI City Center v Olomouci. Projekt zahrnuje dvě kancelářské budovy s podzemním parkováním, hotel

a kongresové centrum. Od května zde již byl nastěhován hlavní nájemce kancelářských prostor Raiffeisenbank a.s.; rekonstruovaný bývalý hotel SIGMA se pro veřejnost otevřel pod názvem Clarion Congress Hotel Olomouc v září.

Dalším velkým stavebním projektem v Olomouci je Šantovka – v první fázi byla na podzim dokončena výstavba nákupní Galerie Šantovka s přibližně 180 obchodními jednotkami Na výstavbu Galerie Šantovka naváže nová bytová čtvrť Rezidence Šantovka; poslední fází projektu bude výstavba Office parku.

V Olomouci byla dokončena první fáze výstavby tzv. BEA centra, nové dominanty Olomouce. Jedná se o komplex celkem čtyř objektů, do nichž přesídlila Moravská vysoká škola a postupně se přestěhují další expertní firmy. Kromě toho zde bude vybudována rozsáhlá knihovna a síť laboratoří; zbývající prostory (cca tři tisíce metrů čtverečních) budou k pronájmu. Cílem BEA centra Olomouc je vytvořit prostředí podporující inovace a dlouhodobou úspěšnost malých a středních podniků v regionu.

V 1. pololetí 2014 avizují výraznější nárůst zaměstnanosti (o více než 50 osob) opět výrobce plastových těsnění Henniges Hranice, s.r.o., prostějovský strojírenský koncern MUBEA, přerovská strojírenská společnost SSI Schäfer s.r.o. a elektrotechnický koncern HELLA v Mohelnici. Další navýšení počtu zaměstnanců avizují i dva největší zaměstnavatelé v Olomouci – Fakultní nemocnice a Univerzita Palackého. S náborem zaměstnanců začal i nový závod v Lipové – lázních. Pražská společnost Replastic s.r.o. zde zprovoznila novou linku na recyklaci plastů a postupně zaměstnala tři desítky zaměstnanců (většinou s dotační podporou ÚP). Postupně by zde mohlo najít pracovní uplatnění šest až osm desítek zaměstnanců. Ve Velké Bystřici zase byla dokončena nová hala společnosti ČEROZFRUCHT s.r.o., která pravděpodobně během března začne s náborem několika desítek skladníků.

Metodika a zdroje informací:

Při sledování zaměstnanosti vycházíme z údajů **ČSÚ** (Českého statistického úřadu). Dále Úřad práce ČR, krajská pobočka v Olomouci provádí 1x ročně vlastní monitoring významnějších zaměstnavatelů (tj. s minimálně 100 zaměstnanci).

Tabulka 1 – Počet větších zaměstnavatelů v Olomouckém kraji a jeho okresech k 30. 9. 2013

Velikostní kategorie zaměstnavatelů	okresy					Olomoucký kraj
	JE	OC	PV	PR	SU	
25–49	65	241	104	137	114	661
50–99	21	146	56	74	71	368
100–199	9	73	34	37	28	181
200–249	0	12	3	10	5	30
250–499	4	27	10	7	8	56
500–999	0	11	2	3	5	21
1 000 a více	0	5	1	2	3	11
Celkem	99	515	210	270	234	1 328

Zdroj dat: ČSÚ (Registr ekonomických subjektů)

Podle organizační statistiky ČSÚ existovalo v Olomouckém kraji v roce 2012 celkem 1 353 ekonomických subjektů s více než 25 zaměstnanci, o rok později se jejich počet snížil na 1 328 (tj. meziročně počet větších zaměstnavatelů klesl o 2 %).

1.2 Volná pracovní místa

Tabulka 2 - Počet hlášených volných míst podle požadavků na vzdělání

Stupeň vzdělání	31. 12. 2012			31. 12. 2013		
	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo	uchazeči	volná místa	uchaz./ 1 místo
ZŠ a nižší	10 199	165	61,8	10 949	**236**	**46,4**
střední odborné	18 460	363	50,9	19 702	**533**	**37,0**
úplné střední s maturitou	9 123	242	37,7	9 873	**267**	**37,0**
vyšší odborné	305	8	38,1	356	**7**	**50,9**
vysokoškolské	2 255	31	72,7	2 484	**60**	**41,4**
Celkem	40 342	809	49,9	43 364	**1 103**	**39,3**

První dopady světové finanční krize se projevily již na sklonku roku 2008 – ve srovnání s rokem 2007 (kdy bylo zaměstnavateli na úřadu práce v Olomouckém kraji nahlášeno celkem 5 224 volných pracovních míst) **se snížil počet volných míst (dále VM) na téměř poloviční počet**. Tím se zároveň prudce zvýšil počet uchazečů připadajících na 1 VM – o téměř 90 % (tj. ze 4,5 na 8,5 uchazečů). Jednalo se ale pouze o předzvěst daleko dramatičtějšího vývoje v roce 2009. **V meziročním srovnání počet volných míst klesl na 30 % stavu z konce prosince 2008 a zároveň se o 75 % zvýšil počet evidovaných uchazečů o zaměstnání. Tím došlo k rekordnímu (dosud nezaznamenanému) zvýšení počtu uchazečů na 1 VM až na 50 osob** (tj. nárůst na téměř šestinásobek hodnoty z roku 2008). **V roce 2010 došlo již k mírnému zlepšení situace – počet uchazečů o zaměstnání se sice meziročně zvýšil o 2,5 %, ale počet volných pracovních míst vzrostl téměř o polovinu (47 %)**. Počet uchazečů o zaměstnání připadajících na 1 VM se tak v roce 2010 snížil z 50 na 35. Nicméně i nadále se jednalo o téměř osminásobně vyšší hodnotu než v roce 2008. V roce 2011 jsme evidovali obdobný počet volných míst jako v předchozím roce, podobně to bylo i v roce 2012.

V říjnu 2012 přešel ÚP ČR na novou IT aplikaci pro registraci volných míst – tato změna se okamžitě promítla i do statistik, kdy počty volných míst poklesly o téměř 30 %. Během roku 2013 se již situace stabilizovala a počty volných míst se vrátily na úroveň roku 2011.

Tabulka č. 2 ukazuje, že **v prosinci 2013 se v meziročním srovnání zvýšil počet volných míst v Olomouckém kraji o 36 % a i přes současný nárůst nezaměstnanosti se snížil počet uchazečů připadajících na 1 volné místo z 50 na 39 osob**.

Graf: Počet uchazečů a VM v Olomouckém kraji k 31. 12.

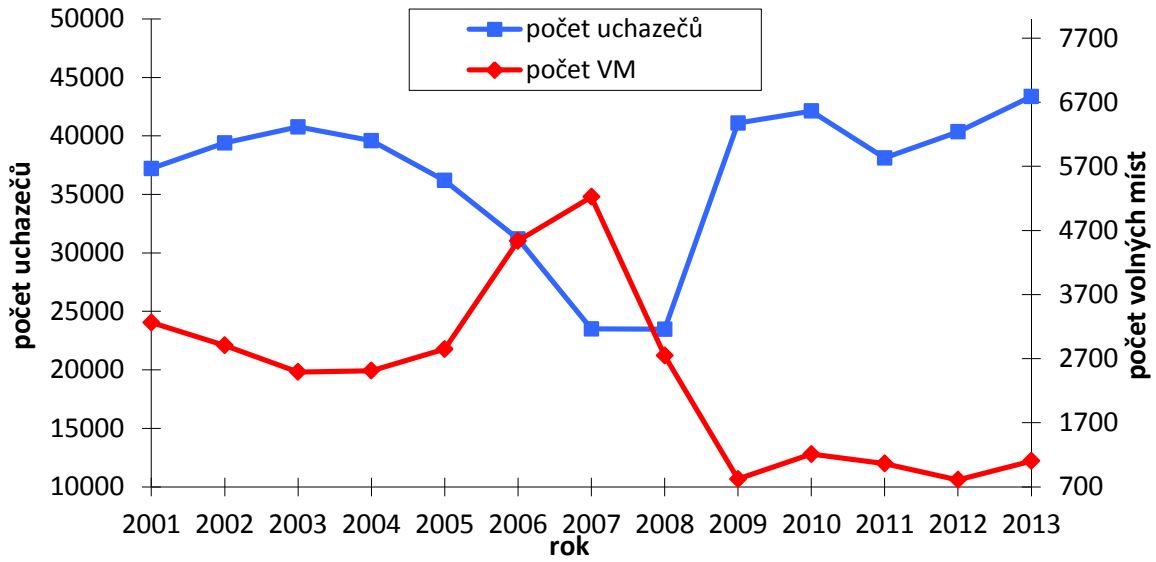

Pokles počtu uchazečů připadajících na 1 VM je sice potěšující, ale z dlouhodobého hlediska (a ve srovnání s ostatními kraji) se stále jedná o vysokou hodnotu. Připomeňme, že v roce 2008 se tento ukazatel pohyboval v Olomouckém kraji okolo 4 osob (tj. byl téměř 10x nižší). Srovnání s ostatními kraji nevyznívá také příliš příznivě – Olomoucký kraj vykazuje druhý nejvyšší počet UoZ na 1 VM (hned za Moravskoslezským krajem), což je více než dvojnásobek průměrné hodnoty za ČR. Nutno ale dodat, že se výrazně zvýšila frekvence hlášení volných míst (některá volná místa ruší zaměstnavatel hned po několika málo dnech) a také krajská pobočka ÚP v Olomouci dbá na co nejaktuálnější stav databáze volných míst (minimalizace těch míst, která jsou zadána, ale ve skutečnosti již zaměstnavatelem obsazena).

Graf: Počet uchazečů na 1 VM v krajích k 31. 12. 2013

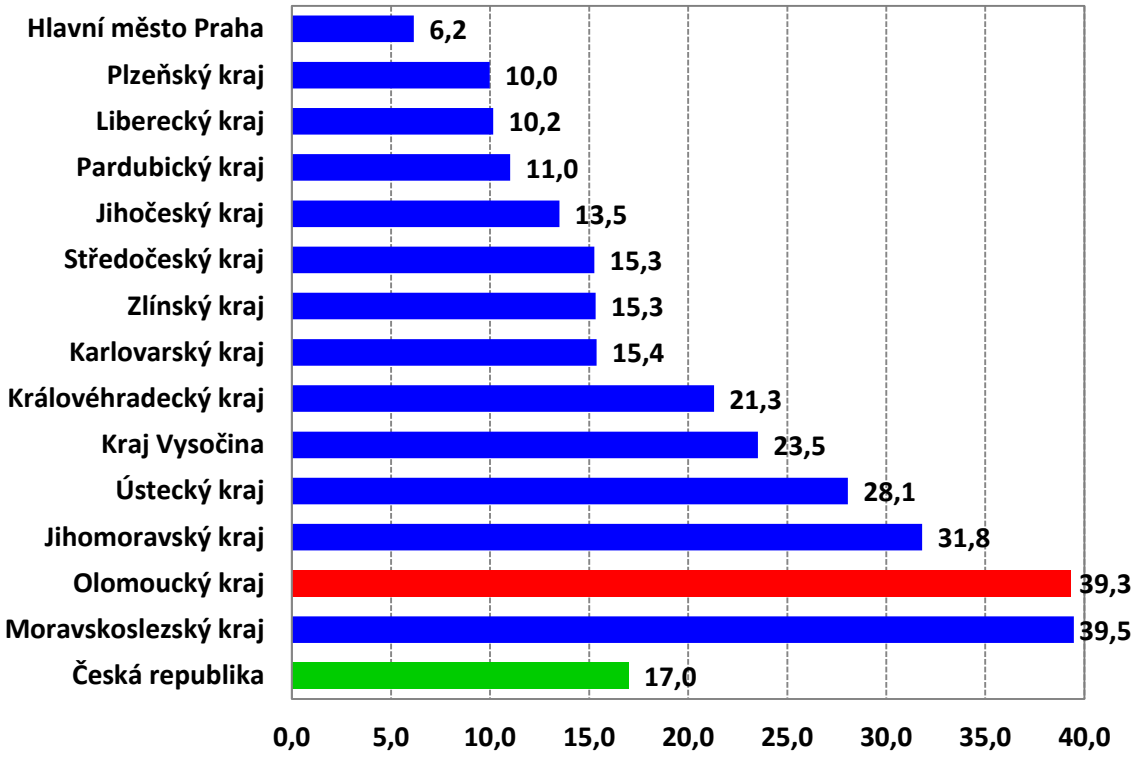

2. NEZAMĚSTNANOST

2.1 Vývoj nezaměstnanosti v Olomouckém kraji a její struktura

Podíl nezaměstnaných osob (PNO) dosáhl v Olomouckém kraji k 31. 12. 2013 hodnoty 9,8 % a meziročně se tedy zvýšil o 0,9 p. b.

Ve srovnání s ostatními kraji byl Olomoucký kraj na konci roku 2013 třetí nejhorší – hned za Ústeckým (11,5 %) a Moravskoslezským krajem (10,5 %). Jen pro připomenutí – v červenci 2008 se Olomoucký kraj nacházel v polovině žebříčku krajů (vyšší nezaměstnanost tehdy vykazovaly nejen Ústecký a Moravskoslezský kraj, ale i Karlovarský, Jihomoravský a Liberecký kraj).

K výraznému nárůstu nezaměstnanosti (i ve srovnání s ostatními kraji) došlo zejména v krizovém roce 2009, kdy nezaměstnanost poprvé od vzniku krajského uspořádání prakticky celý rok rostla. **V únoru 2010 se počet UoZ v Olomouckém kraji přiblížil k hranici 45 tisíc osob – jednalo se o rekordní hodnotu** od vzniku krajského uspořádání. **V roce 2011 bylo nejvyšší hodnoty nezaměstnanosti dosaženo hned v lednu** (počet uchazečů o zaměstnání se opět přehoupl přes hranici 43 tisíc osob); poté už po většinu roku nezaměstnanost klesala. Rok 2012 začínal z relativně lepší výchozí pozice – počet UoZ byl o téměř 3 tisíce osob nižší než ve stejném období předchozího roku. V únoru 2012 počet UoZ meziměsíčně vzrostl o téměř šest stovek, zatímco o rok dříve nezaměstnanost poklesla ve stejném měsíci o téměř 500 osob. Od března do června sice nezaměstnanost postupně klesala, ale v nižším tempu než v roce 2011…a po dvouměsíční stagnaci začala narůstat a brzy se nejen vrátila k hodnotám z předchozího roku, ale nakonec je i výrazně překročila.

I v roce 2013 nezaměstnanost v meziročním srovnání rostla **– na konci roku činil nárůst počtu nezaměstnaných oproti prosinci 2012 více než 3 tisíce osob a bylo dosaženo dosud nejvyšší prosincové hodnoty nezaměstnanosti od vzniku krajského uspořádání.**

Graf: Podíl nezaměstnaných osob v Olomouckém kraji v posledních letech

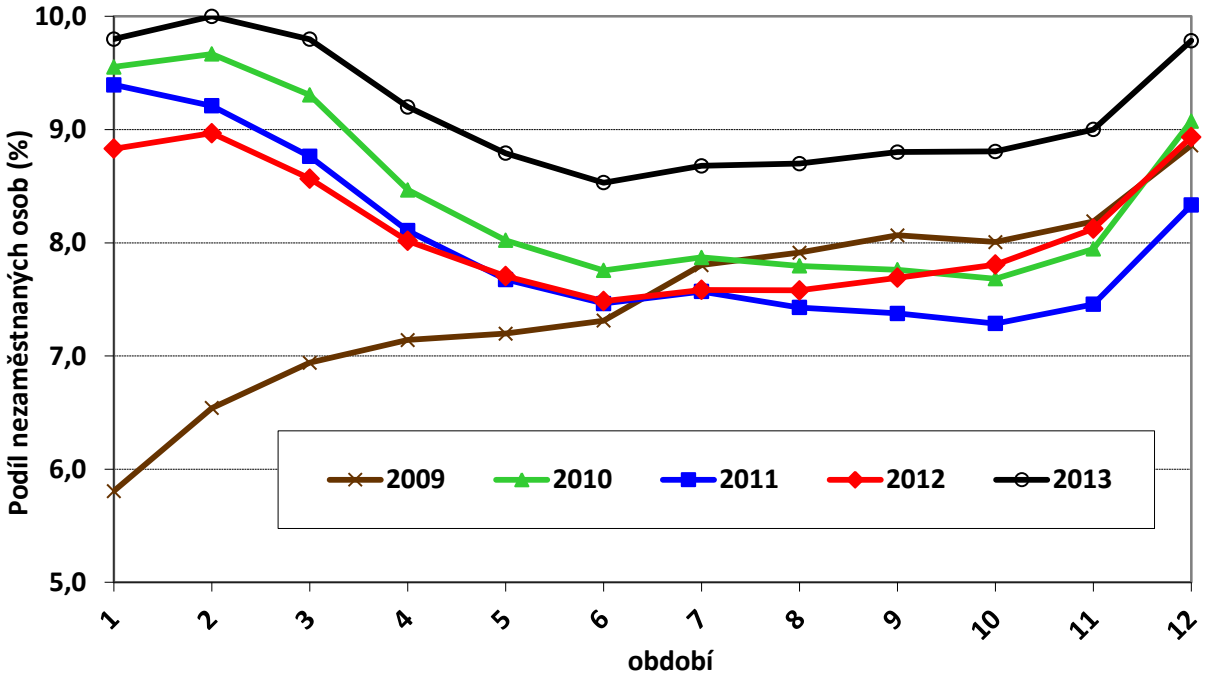

Porovnání podílu nezaměstnaných osob mezi 14 kraji ČR podle stavu ke 31. 12. 2013 je provedeno v Příloze č. 2. Graf, který porovná průběh PNO v Olomouckém kraji a v ČR je uveden na obálce. **Vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých okresech Olomouckého kraje je popsán v následující kapitole 2.2.**

Tabulka 3 – Nezaměstnanost ke 31. 12. 2013 v Olomouckém kraji

Kategorie	celkem		ženy	
	31. 12. 2012	**31. 12. 2013**	31. 12. 2012	**31. 12. 2013**
evidovaní uchazeči o zaměstnání celkem	40 342	**43 364**	19 546	**20 386**
- z toho dosažitelní	39 070	**42 130**	18 929	**19 771**
volná pracovní místa	809	**1 103**	-	**-**
uchazeči připadající na 1 VPM	50	**39**	-	**-**
uchazeči pobírající podporu v nezaměstnanosti	7 713	**8 345**	3391	**3 130**
podíl nezaměstnaných osob	8,9	**9,8**	8,7	**9,3**

[1] *Údaje z měsíční statistiky*

Výše uvedená tabulka ukazuje, že meziročně počet uchazečů o zaměstnání vzrostl o 3 022 osob (tj. 7,5 %-ní nárůst). Jedná se o znatelné zhoršení situace na trhu práce; počet nezaměstnaných se začíná přibližovat k rekordní hodnotě nezaměstnanosti z počátku roku 2010.

Počet uchazečů o zaměstnání připadající na 1 volné místo klesl na 39 osob. Poněkud vzrostl počet uchazečů pobírajících podporu v nezaměstnanosti (a to o 632), ale podíl UoZ s podporou na celkové zaměstnanosti zůstává stejný jako v roce 2012 (tj. 19 %).

Následující graf názorně ukazuje meziroční nárůsty počtu uchazečů v krizovém roce 2009, doznívání první vlny v polovině roku 2010 a opětovný nárůst od srpna 2012.

Graf: Meziroční vývoj nezaměstnanosti

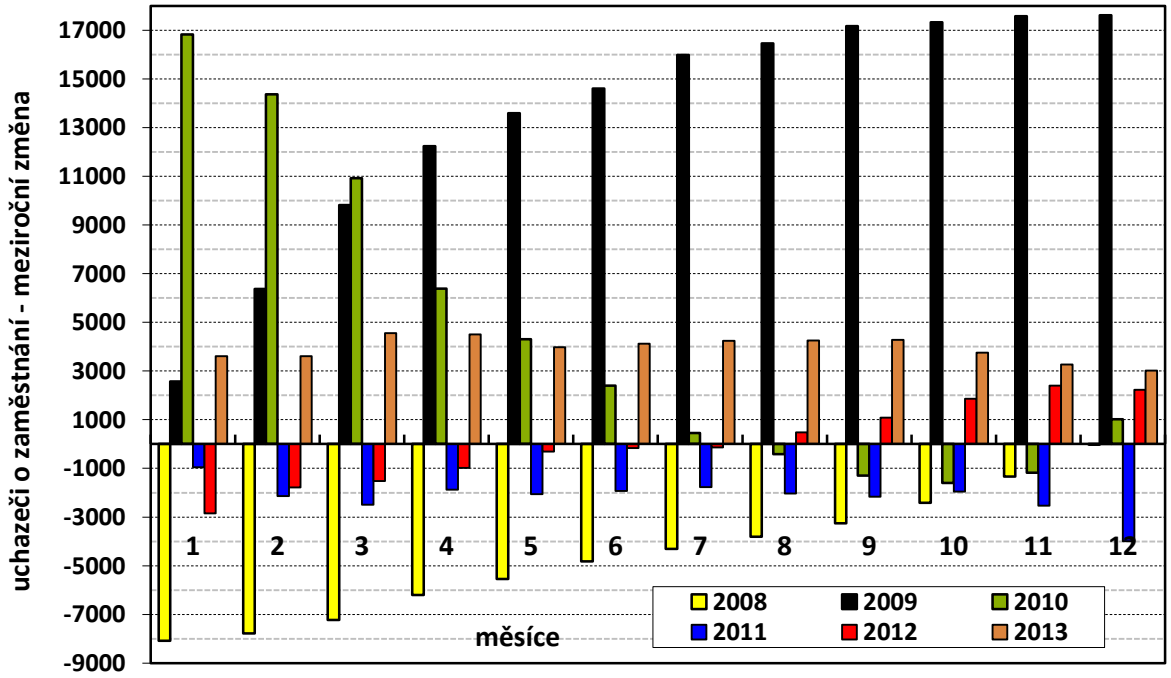

Tabulka 4 - Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání

Stupeň vzdělání	celkem				ženy			
	31.12.2012		**31. 12. 2013**		31. 12. 2012		**31. 12. 2013**	
	abs.	v %	**abs.**	**v %**	abs.	v %	**abs.**	**v %**
ZŠ a nižší	10 199	25,3	**10 949**	**25,2**	4 932	25,2	**5 095**	**25,0**
střední odborné	18 460	45,8	**19 702**	**45,4**	7 799	39,9	**7 959**	**39,0**
střední odborné s maturitou	9 123	22,6	**9 873**	**22,8**	5 426	27,8	**5 743**	**28,2**
vyšší odborné vzdělání	305	0,8	**356**	**0,8**	212	1,1	**258**	**1,3**
vysokoškolské	2 255	5,6	**2 484**	**5,7**	1 177	6,0	**1 331**	**6,5**
Celkem	40 342	100	**43 364**	**100**	19 546	100	**20 386**	**100**

Údaje ze čtvrtletní statistiky

Ve srovnání s předchozím rokem se vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání prakticky nezměnila. Ve srovnání s rokem 2007 ale pozorujeme už znatelné změny – během krize o cca 5 p. b. klesl podíl uchazečů se základním vzděláním a komplementárně se zvýšil zejména podíl vyučenců a mírně i vysokoškoláků a středoškoláků.

Tabulka 5 - Věková struktura uchazečů o zaměstnání v Olomouckém kraji

Věk	celkem				ženy			
	31. 12. 2012		**31. 12. 2013**		**31. 12. 2012**		**31. 12. 2013**	
	abs.	**v %**	**abs.**	**v %**	**abs.**	**v %**	**abs.**	**v %**
do 19 let	1 526	3,8	**1 375**	**3,2**	715	3,7	**597**	**2,9**
20-24 let	5 485	13,6	**5 605**	**12,9**	2 496	12,8	**2 475**	**12,1**
25-29 let	4 268	10,6	**4 712**	**10,9**	1 935	9,9	**2 071**	**10,2**
30-34 let	4 292	10,6	**4 675**	**10,8**	2 163	11,1	**2 307**	**11,3**
35-39 let	5 178	12,8	**5 611**	**12,9**	2 837	14,5	**2 893**	**14,2**
40-44 let	4 280	10,6	**4 662**	**10,8**	2 320	11,9	**2 406**	**11,8**
45-49 let	4 374	10,8	**4 650**	**10,7**	2 310	11,8	**2 380**	**11,7**
50-54 let	4 688	11,6	**4 883**	**11,3**	2 431	12,4	**2 449**	**12,0**
55-59 let	5 271	13,1	**5 728**	**13,2**	2 232	11,4	**2 642**	**13,0**
nad 60 let	980	2,4	**1 463**	**3,4**	1 070	0,5	**166**	**0,8**
Celkem	40 342	100	**43 364**	**100**	19 546	100	**20 386**	**100**

Údaje ze čtvrtletní statistiky

Výše uvedená tabulka ukazuje, že **meziročně nedošlo k významnějším změnám ve věkové struktuře nezaměstnaných. Pouze se mírně snížilo zastoupení druhé nejmladší věkové skupiny (20 – 24 let) a naopak se zvýšil podíl nezaměstnaných ve věku nad 60 let.**

Ve srovnání se situací v roce 2007 (tedy před masovým přílivem nových uchazečů o zaměstnání) **došlo k výraznějším rozdílům**. **Zatímco v roce 2007 byli výrazně nejpočetnější věkovou skupinou nezaměstnaní ve věku 50 – 54 let (16,1 %),** masovým přílivem nezaměstnaných od konce roku 2008 došlo k potlačení rozdílů mezi jednotlivými věkovými skupinami.

Úřad práce pokládá za **nejproblémovější nejmladší věkové kategorie** (zejména kategorie do 24 let) a dále **nejvyšší věkové skupiny** (hlavně skupinu 50 – 59 let) – a obě tyto skupiny jsou také nejpočetnější.

Tabulka 6 - Délka evidence

Délka evidence	celkem				ženy			
	31. 12. 2012		31. 12. 2013		31. 12. 2012		31. 12. 2013	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
do 3 měsíců	11 511	28,5	**11 742**	**27,1**	4 181	21,4	**4 243**	**20,8**
3 – 6 měsíců	6 946	17,2	**6 621**	**15,3**	3 608	18,5	**3 364**	**16,5**
6 – 9 měsíců	3 479	8,6	**3 825**	**8,8**	1 722	8,8	**1 915**	**9,4**
9 – 12 měsíců	3 005	7,4	**3 419**	**7,9**	1 513	7,7	**1 568**	**7,7**
12 – 24 měsíců	6 385	15,8	**7 506**	**17,3**	3 407	17,4	**3 663**	**18,0**
nad 24 měsíců	9 016	22,3	**10 251**	**23,6**	5 115	26,2	**5 633**	**27,6**
Celkem	40 342	100	**43 364**	**100**	19 546	100	**20 386**	**100**

Údaje ze čtvrtletní statistiky

S obrovským přílivem nových nezaměstnaných od konce roku 2008 nejprve výrazně klesl podíl dlouhodobě nezaměstnaných – např. na konci roku 2009 jejich podíl činil pouze 9,4 % (původně tvořili dlouhodobě nezaměstnaní nad 2 roky čtvrtinu z celkového počtu uchazečů o zaměstnání). S postupujícím časem se podíl déle nezaměstnaných začíná opět zvyšovat – **meziročně se podíl nezaměstnaných evidovaných nad 24 měsíců zvýšil o 1,3 p. b.** a blíží se „předkrizovým" hodnotám. Zároveň mírně klesl podíl uchazečů, kteří jsou v evidenci krátkodobě (do 3 měsíců).

Graf: Podíly skupin uchazečů (podle délky nezaměstnanosti)

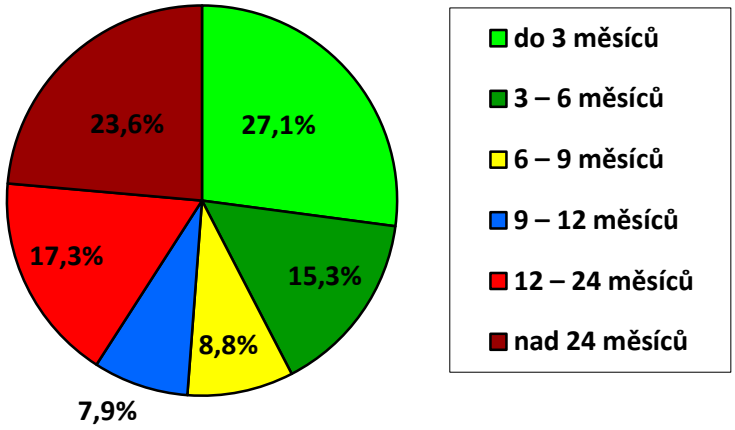

Mezi dlouhodobě nezaměstnanými tvoří vysoký podíl zejména uchazeči nad 50 let, často ještě s nevyhovujícím zdravotním stavem. Dalším důvodem dlouhodobé evidence mohou být nízká kvalifikace, nedostatečné znalosti a dovednosti, nepříznivé možnosti dojíždění do zaměstnání apod. Nezřídka dochází i ke kumulaci těchto důvodů u jednoho uchazeče. S masovým přílivem nezaměstnaných v letech 2009 - 2010 se mezi dlouhodobě nezaměstnanými objevili ve větší míře i uchazeči, kteří nespadají do výše uvedených rizikových skupin.

Hlavním problémem dlouhodobé nezaměstnanosti je změna životního stylu, k níž dochází zhruba po jednom roce nezaměstnanosti. **Část dlouhodobé nezaměstnanosti je záměrná a dobrovolná**, ať už kvůli rozhodnutí uchazeče o zaměstnání raději pobírat sociální dávky než pracovat (případně si k sociálním dávkám přivydělávat prací „na černo") nebo kvůli tomu, že na šanci uplatnit se na trhu práce pro opakované neúspěchy rezignoval.

2.2 Územní rozložení nezaměstnanosti

Tabulka 7 – Nezaměstnanost ke 31. 12. 2013 v okresech Olomouckého kraje

ukazatel (celkový počet) [1)]	okresy				
	JE	OC	PV	PR	SU
evidovaní uchazeči o zaměstnání	3 475	14 778	6 455	9 752	8 904
volná pracovní místa	70	305	298	212	218
uchazeči připadající na 1 VPM	49,6	48,5	21,7	46,0	40,8
podíl nezaměstnaných osob	11,9 %	9,2 %	8,3 %	10,7 %	10,4 %
meziroční srovnání PNO (v p.b.)	+ 0,2	+ 0,9	+ 0,5	+ 1,1	+ 0,6
pořadí podle PNO mezi okresy ČR	6.	24.	39.	13.	15.

1) Údaje z měsíční statistiky

Olomoucký kraj je **území, které je vnitřně poměrně výrazně diferencované**. Odlišnosti mezi centrální a severní částí kraje (které najdeme již na úrovni geografických charakteristik), se pak promítají i do charakteru a stupně rozvoje ekonomiky, do oblasti infrastruktury, lidských zdrojů a samozřejmě i (ne)zaměstnanosti. Pro zjednodušení můžeme mluvit o trhu práce **v horských okresech (Jeseník a Šumperk) a v hanáckých okresech (Olomouc, Prostějov a Přerov)**, i když samozřejmě i v rámci jednotlivých okresů existují v mnoha případech velké rozdíly v charakteru mikroregionů.

Ekonomika **hanáckých okresů je více stabilní a více diverzifikovaná, ekonomika v horských okresech je silněji ovlivněna sezónností a možnosti jejího rozvoje jsou limitovány infrastrukturou, zvláště dopravní.**

Okres **Jeseník** se nachází v nejsevernějším výběžku Moravy a Slezska při hranici s Polskou republikou. K negativním stránkám tohoto okresu patří ztížené podmínky pro přepravu přes hřebeny hor a špatná dopravní obslužnost při dojíždění do zaměstnání (zejména v zimním období). Průběh nezaměstnanosti vykazuje extrémní sezónní výkyvy a zejména v zimním období pravidelně tento okres dosahuje nejvyšší míry nezaměstnanosti v rámci celé ČR.

V meziročním srovnání se jako v jediném okrese v Olomouckém kraji počet uchazečů mírně snížil – a to o 25 osob, ale podíl nezaměstnaných osob se zvýšil o 0,2 p. b. (tento nárůst byl způsoben pouze změnou velikosti pracovní síly, z níž se PNO počítá. **Počet volných míst se meziročně zvýšil na téměř dvojnásobek (z 37 na 70 míst).**

Okres **Olomouc** leží v centrální části kraje, ekonomika je poměrně diferencovaná a poskytuje pracovní příležitosti pro osoby z různých oborů vzdělání - v průmyslu, v zemědělství i ve službách. Zejména v krajském městě jsou příhodné podmínky pro rozvoj nejrůznějších služeb, z nichž některé (např. vzdělávací a zdravotnické) jsou poskytovány širšímu okruhu občanů, než jsou obyvatelé okresu. I když v rámci Olomouckého kraje vykazuje tento okres druhý nejnižší PNO, v celorepublikovém srovnání se jedná o poměrně vysokou hodnotu, která svědčí o nízkém využití potenciálu tohoto regionu.

V meziročním srovnání se celkový počet uchazečů zvýšil o 1 527 osob (nárůst 11,5 %), počet volných míst se zvýšil na více než dvojnásobek (ze 151 na 305) a počet uchazečů připadajících na 1 VM se snížil téměř na polovinu (z 88 na 49).

Okres **Prostějov** dlouhodobě vykazoval nejnižší nezaměstnanost v rámci Olomouckého kraje, ale v letech 2010 - 2011 se nezaměstnanost skokově zvýšila z důvodu masového propouštění v tehdy největším průmyslovém podniku okresu – Oděvním podniku a.s. Během roku 2012 se relativní hodnota nezaměstnanosti začala opět přibližovat k hodnotě okresu

Olomouc. Od začátku roku 2013 opět tento okres vykazuje nejnižší nezaměstnanost v Olomouckém kraji (i když toto prvenství bylo zejména v prvních měsících způsobeno přechodem na nový ukazatel nezaměstnanosti – podíl nezaměstnaných osob.

Tento okres leží v jižní části Olomouckého kraje, má průmyslově – zemědělský charakter. Centrem okresu je město Prostějov, do kterého je soustředěna většina pracovních příležitostí.

Také zde se meziročně zvýšil počet UoZ – a to o 232 osob (tj. 3,7 %). Počet volných míst se zvýšil o 60 % a počet UoZ na 1 VM se snížil o více než třetinu (z 34 na 22).

Okres **Přerov** patří mezi průmyslové oblasti, leží v centrální části kraje. Přes příznivé podmínky k rozvoji vykazuje v celorepublikovém srovnání poměrně vysoký PNO, který v roce 2013 dokonce dosáhl vyšších hodnot než v horském okrese Šumperk.

Na Přerovsku se nezaměstnanost meziročně zvýšila o 842 osob (+ 9,5 %), počet volných míst se meziročně prakticky nezměnil. Počet UoZ na 1 VM se mírně zvýšil (z 41 na 46).

Okres **Šumperk** leží v dopravně odlehlejší části kraje, nezaměstnanost je velkou měrou ovlivněna existencí špatně dostupných oblastí s minimem pracovních příležitostí. V tomto okrese se důsledky světové hospodářské krize projevily v minulých letech s největší silou. Šumpersko bylo postiženo nejen masovým propouštěním u velkých zaměstnavatelů, ale i krachem významných podniků s dlouholetou tradicí, jejichž případná obnova v budoucnu je v mnoha případech nereálná.

Počet nezaměstnaných se zvýšil o 446 osob (+ 5,3 %). Počet VM se meziročně prakticky nezměnil; počet UOZ na 1 VM se zvýšil o 2 osoby.

Meziročně tedy vzrostl počet uchazečů téměř ve všech okresech kraje – nejvíce v okresech Olomouc (o 11,5 %) a Přerov (o 9,5 %), nejméně na Prostějovsku (o 3,7 %). V horském okrese Jeseník klesla nezaměstnanost o 0,7 %.

Grafy porovnávající vývoj nezaměstnanosti mezi okresy Olomouckého kraje navzájem najdete v Příloze č. 3.

3. PROBLÉMOVÉ SKUPINY A REGIONY V OLOMOUCKÉM KRAJI

3.1 Problémové skupiny na trhu práce v Olomouckém kraji

Tabulka 8 - Vývoj počtu evidovaných absolventů škol a mladistvých

Kategorie UoZ	celkem		ženy	
	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013
absolventi	2 881	**2 988**	1 565	**1 562**
mladiství	229	**230**	106	**106**
Celkem	3 110	**3 218**	1 671	**1 668**

Absolventi škol a mladiství tvořili k 31. 12. 2013 v Olomouckém kraji 7,4 % UoZ (což je téměř stejná hodnota jako v r. 2012); jejich počet se meziročně zvýšil o 3,5 %.

Nejvýraznějším negativním dopadem nezaměstnanosti absolventů a mladistvých je možnost **sociálního ohrožení - nezformují se pracovní návyky, absolventi si zvyknou na příjem bez vlastní aktivity** (rodiče, sociální dávky), **možnost začlenění do různých rizikových skupin** (drogy, sekty, kriminalita).

Pro **mladistvé se základním vzděláním** (na konci roku 2013 se jednalo o 230 osob) platí totéž, co pro dospělé se základním vzděláním – na trhu práce jsou výrazně znevýhodněni. Mladiství navíc nemohou pracovat přesčas a v noci; lze jim nabízet jen pomocné práce, ne vždy však zvládnou jejich fyzickou náročnost. Mnohým z nich chybí motivace k práci a jejich orientace na trhu práce je v podstatě nulová. Mladistvým uchazečům je věnována zvýšená pozornost. ÚP jim většinou nabízejí motivační kurzy spojené s praktickou rekvalifikací, jejichž součástí je praxe u konkrétních zaměstnavatelů.

U zaměstnavatelů můžeme odlišovat dva krajní postoje k absolventům, které se objevují zhruba stejně často: zaměstnavatel buď chce právě absolventy, aby si je mohl „vychovat“ a přizpůsobit k obrazu svému (skrytým motivem je nezřídka úspora mzdových nákladů - nižší mzda), nebo tvrdí, že si zaplatí „hotovou“ pracovní sílu a o absolventy vůbec nemá zájem. Mimo to se objevují nevyhranění zaměstnavatelé, které ÚP může ovlivnit v jejich názoru např. i výší přidělené dotace při vzniku místa, na kterém může absolvent získat odbornou praxi.

Čerství absolventi škol mají na trhu práce těžší pozici než před 5 lety - značná část firem se stále potýká s nedostatkem zakázek a větší nábor nových zaměstnanců je výjimečný. Zároveň na trhu pracovních sil panuje mnohem větší konkurence - na volná místa se často během několika málo dnů hlásí i desítky zájemců a zaměstnavatel dává v mnoha případech přednost zaměstnanci s praktickými zkušenostmi. Pozorujeme také zvýšené nároky zaměstnavatelů na pracovní sílu – kromě vyučení v oboru (či maturity) požadují často další znalosti a dovednosti (znalost různých speciálních počítačových programů, znalost cizích jazyků, komunikační dovednosti apod.).

O uplatnitelnosti absolventů na trhu práce rozhoduje tedy nejen stupeň a obor vzdělání, ale i aktivita absolventa během studia i při hledání práce a jeho další schopnosti a dovednosti. Z hlediska oboru vzdělání mají vyšší šanci na získání místa absolventi technických oborů a dále řemeslníci.

Tabulka 9 – Vývoj počtu uchazečů se zdravotním postižením

Osoby se zdravotním postižením	celkem		ženy	
	31. 12. 2012	31. 12. 2013	31. 12. 2012	31. 12. 2013
osoby se zdravotním postižením	4 008	**3 907**	1 949	**1 889**
podíl na celkovém počtu UoZ (žen)	9,9 %	**9,0 %**	10,0 %	**9,3 %**
z toho os. zdravotně znevýhodněné	548	**406**	302	**230**
os. inval. I. a II. stupně	3 440	**3 486**	1 644	**1 653**
os. inval. III. stupně	20	**15**	3	**6**

Občané se zdravotním postižením představují v kraji 9 % nezaměstnaných; jejich počet i podíl meziročně mírně klesl.

Počet OZP v evidenci ÚP od roku 2005 postupně klesal. Pokles počtu OZP v letech 2005 – 2008 byl ale menší než pokles celkové nezaměstnanosti – z toho důvodu se podíl osob se ZP zvyšoval až k hranici 21 % v polovině roku 2008. Od roku 2009 (s masovým nárůstem celkové nezaměstnanosti) se podíl OZP začal znatelně snižovat. Nejnižšího podílu OZP v evidenci ÚP bylo dosaženo v únoru 2010, tj. v době kulminující nezaměstnanosti – 10,5 %. Poté se podíl nezaměstnaných OZP (v době klesající celkové nezaměstnanosti) postupně zase zvyšoval až k 13 % v červnu 2011; v letech 2012 - 2013 opět klesal až na nejnižší hodnotu od vzniku krajského uspořádání.

Nutno dodat, že snížení počtu uchazečů se ZP bylo způsobeno nejen jejich umísťováním na trh práce prostřednictvím nástrojů APZ či s pomocí projektů ESF, ale částečně i odebráním statutu osoby se ZP. Podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, k 30. 9. 2007 skončila platnost všech původních rozhodnutí o přiznání ZPS (a k 30. 6. 2009 skončila i platnost všech rozhodnutí o přiznání statutu osoby zdravotně znevýhodněné, která byla vydána okresní správou sociálního zabezpečení). Mnoha občanům, kteří si podali žádost o přiznání statutu osoby zdravotně znevýhodněné na úřadu práce, nebylo po přezkoumání zdravotního stavu vyhověno. To se projevilo výrazným snížením podílu osob zdravotně znevýhodněných na celkovém počtu zdravotně postižených.

Novelou zákona o zaměstnanosti úřad práce od 1. ledna 2012 již nevydává nová rozhodnutí o přiznání statutu osoby zdravotně znevýhodněné, takže platnost dosavadních rozhodnutí postupně bez náhrady končí – a to nejpozději do konce roku 2014. Meziročně tedy došlo k poklesu počtu nezaměstnaných OZP o 101 osob, přičemž počet zdravotně znevýhodněných klesl o 142 lidí. Z toho je zřejmé, že valná část meziročního poklesu může být způsobena pouze vypršením platnosti statutu osoby zdravotně znevýhodněné.

3.2 Problémové regiony v Olomouckém kraji

Tabulka 10 – Nezaměstnanost na území POÚ Olomouckého kraje k 31. 12. 2013

Název pověřeného obecního úřadu (zkratka příslušného okresu)	Obyv. 15-64	11/2013 Počet dosažitelných UoZ**	Meziroční změna počtu dosažit. UoZ	12/2013 Počet dosažitel. UoZ**	PNO 2013 (v %)
Hanušovice (SU)	5315	801	**-11**	**861**	**16,2%**
Hlubočky (OC)	2948	220	**13**	**237**	**8,0%**
Hranice (PR)	23852	1920	**237**	**2 223**	**9,3%**
Javorník (JE)	8491	1154	**21**	**1 390**	**16,4%**
Jeseník	14749	1315	**59**	**1 393**	**9,4%**
Kojetín (PR)	8366	981	**105**	**1 099**	**13,1%**
Konice (PV)	7565	634	**32**	**729**	**9,6%**
Lipník nad Bečvou (PR)	10591	970	**16**	**1 152**	**10,9%**
Litovel (OC)	16201	1139	**68**	**1 281**	**7,9%**
Mohelnice (SU)	12994	1029	**-45**	**1 143**	**8,8%**
Moravský Beroun (OC)	2475	301	**-9**	**322**	**13,0%**
Němčice nad Hanou (PV)	5943	423	**14**	**465**	**7,8%**
Olomouc	106716	8862	**1353**	**9 442**	**8,8%**
Prostějov	60389	4705	**336**	**5 073**	**8,4%**
Přerov	47569	4729	**428**	**5 033**	**10,6%**
Šternberk (OC)	13824	1273	**69**	**1 355**	**9,8%**
Šumperk	42957	3967	**304**	**4 337**	**10,1%**
Uničov (OC)	15726	1394	**47**	**1 495**	**9,5%**
VÚ Libavá (OC)	812	84	**1**	**95**	**11,0%**
Zábřeh (SU)	23123	2153	**165**	**2 343**	**10,1%**
Zlaté Hory (JE)	4694	497	**38**	**520**	**11,1%**
Celkem za Olomoucký kraj	**-**	-	**3 241**	**-**	**9,8 %**

* Obyv. 15 – 64 let = obyvatelstvo ve věku 15 – 64 let (slouží pro výpočet PNO)

** Počet dosažitelných uchazečů na úrovni obcí byl až do konce roku 2011 k dispozici v automaticky generovaných statistikách ÚP. Od 1. ledna 2012 začal ÚP využívat pro registraci nových uchazečů o zaměstnání novou databázovou aplikaci, ve které tyto statistiky nebyly naprogramovány. Na konci listopadu 2012 byly tedy přímým ručním výběrem z nové databáze získány počty dosažitelných uchazečů v 398 obcích Olomouckého kraje, spojeny se statistikami z původního systému a byla spočítána nezaměstnanost v pověřených obcích. Z technických a kapacitních důvodů byly tyto listopadové hodnoty jediným údajem o nezaměstnanosti v obcích Olomouckého kraje v roce 2012. V roce 2013 byl proveden výpočet nezaměstnanosti jak v listopadu, tak v prosinci. Z důvodu srovnatelnosti dat uvádíme za rok 2013 jak listopadové hodnoty (pro výpočet meziročního vývoje nezaměstnanosti), tak prosincové (koncová hodnota za rok 2013). V komentáři níže pak opět meziročním vývojem rozumíme rozdíl listopadových hodnot.

Podíl nezaměstnaných osob v Olomouckém kraji dosáhl k 31. 12. 2013 hodnoty 9,8 %. **Mezi nezaměstnaností v 21 pověřených obcích Olomouckého kraje byly však ohromné rozdíly** (PNO se pohyboval v rozmezí od 7,8 % do 16,4 %). Pouze tři pověřené obecní úřady (Němčice nad Hanou, Litovel a Hlubočky) vykázaly PNO nižší než byl PNO v ČR (tj. 8,2 %).

V následujícím komentáři je popsána **situace na trhu práce v 10 pověřených obcích s nejvyšším podílem nezaměstnaných osob.** Mapu Olomouckého kraje s vyznačeným územím jednotlivých pověřených obcí a PNO najdete v Příloze č. 5.

Pověřené obce jsou v následujícím přehledu řazeny sestupně podle hodnoty PNO. V nadpise je uveden název pověřené obce, zkratka okresu, na jehož území se území pověřeného obecního úřadu nachází a podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2013.

Javorník (JE) – 16,4 %

Tento region lze považovat za rizikový, neboť z hlediska dlouhodobé sledovanosti jeho PNO je vždy jeden z nejvyšších v porovnání nejen mezi regiony kraje, ale i celé ČR. Jedná se o oblast, kde převážná část obyvatel pracuje v zemědělství a lesnictví. Zrušením některých větších podniků (v lepším případě zredukováním počtu zaměstnanců), došlo k prudkému zvýšení nezaměstnanosti a její trvale vysoké hodnotě. Některé oblasti tohoto regionu jsou v zimě velmi špatně dostupné např. v okolí Travné nebo Bílého Potoka a stává se, že jsou na nějakou dobu odříznuty od civilizace a to velmi ztěžuje celkovou situaci v regionu. Největším zaměstnavatelem v tomto regionu je Psychiatrická nemocnice Marianny Oranžské v Bílé Vodě (s cca 120 zaměstnanci) a Charita Javorník (cca 80 zaměstnanců). Největší výrobní společností s cca pěti desítkami zaměstnanců je SABAS s.r.o., která se zabývá rostlinnou a živočišnou výrobou a zpracováním zemědělských produktů.

Počet dosažitelných UoZ meziročně vzrostl o 21 osob (tj. + 2 %), v prosinci 2013 se pak meziměsíčně zvýšil o 236 osob!

Hanušovice (SU) – 16,2 %

Jedná se o dlouhodobě nejproblémovější část okresu Šumperk i kraje, která sousedí dále na severu s okresem Jeseník a na západě s okresem Ústí nad Orlicí. Na severu, kde je příznivá úroveň životního prostředí a čistota ovzduší, bývá často zdrojem příjmů pro místní obyvatele cestovní ruch a činnosti související s ekologickým zemědělstvím. Zemědělství je zaměřeno převážně na pastevecký chov skotu, lesnická činnost má jednoho posledního zástupce, z průmyslu převažuje strojírenství a potravinářství.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří ZKL Hanušovice a.s. (bývalý Zetor) s více než 300 zaměstnanci, který vyrábí díly pro automobilový průmysl. Dalším velkým zaměstnavatelem je Pivovar Holba a.s. se 150 zaměstnanci. Region byl v posledních letech postižen zejména zánikem textilky Slezan Frýdek-Místek a.s. a papírenského závodu v Jindřichově (dohromady zde bylo zaměstnáno okolo 300 pracovníků).

Nezaměstnanost meziročně mírně klesla (- 11 osob), v prosinci pak vzrostla o 60 osob.

Kojetín (PR) – 13,1 %

Kojetínsko se rozprostírá v jihozápadní části okresu Přerov. Jedná se o zemědělskou oblast zahrnující i potravinářský průmysl s příznivými podmínkami zejména pro rostlinnou výrobu. Postupně však v posledních letech vzrostl podíl průmyslu, především stavebních hmot (Tovačov a okolí), dále i obchodu a služeb.

Nejvýznamnější firmou navazující na prvovýrobu je společnost Tereos TTD, a.s., která provozuje lihovar v Kojetíně s 85 zaměstnanci (dříve MORAVSKÝ LIHOVAR KOJETÍN a.s.). Na Tovačovsku je naleziště suroviny základem výroby stavebních hmot pro velké firmy - TOPOS PREFA Tovačov a.s. a Skanska CZ a.s., provozovna Tovačov.

Razantní zvýšení nezaměstnanosti v předchozích letech bylo způsobeno následky světové hospodářské recese, která se nepříznivě dotkla nejen zpracovatelského průmyslu, ale i

dobývání a zpracování nerostných surovin. K tomu se přidalo i snižování stavu zaměstnanců v průmyslovějších oblastech sousedních okresů Prostějov a Kroměříž, kde byla část obyvatel regionu Kojetínsko zaměstnávána. Nezaměstnanost dále negativně ovlivňuje i méně příznivá vzdělanostní struktura obyvatelstva.

Nezaměstnanost se meziročně zvýšila o 105 uchazečů o zaměstnání (nárůst o 12 %), v prosinci pak o dalších 118 osob.

Moravský Beroun (OC) – 13 %

Území POÚ tvoří obce Moravský Beroun a Norberčany, které byly k okresu Olomouc přičleněny v lednu 2005 z Moravskoslezského kraje. Území dnešního POÚ bylo ještě začátkem 20. století obýváno téměř výhradně německým obyvatelstvem, jehož velká část byla po 2. světové válce odsunuta. To se pak projevilo na jeho demografickém složení – žije zde nadprůměrný podíl osob se základním vzděláním i poměrně početná rómská komunita.

Největším zaměstnavatelem je Granitol a.s. s více než třemi sty pracovníky, jeden z největších producentů plastových fólií v ČR a dále pak Odborný léčebný ústav neurologicko-geriatrický Moravský Beroun s více než stovkou zaměstnanců. Další pracovní příležitosti jsou jen ojedinělé, vysoký podíl lidí dojíždí za prací do Šternberka. Určitým sociálním stabilizačním faktorem jsou veřejně prospěšné práce.

Nezaměstnanost zůstala na úrovni roku 2012 (- 9 osob), v prosinci vzrostla o 21 osob.

Zlaté Hory (JE) – 11,1 %

V minulosti byl tento region součástí okresu Bruntál a až se vznikem okresu Jeseník se stal jeho součástí. Jedná se převážně o oblast, která byla zaměřena na těžbu rud a po uzavření dolů ztratila velká většina lidí práci. Uzavření textilního závodu a zredukování zaměstnanců u jiných menších firem mělo za následek vysokou nezaměstnanost. Největším zaměstnavatelem je strojírenská společnost Česko-slezská výrobní, a.s. s cca 280 zaměstnanci a dále pak plastikářská společnost v Mikulovicích Plastkon product s.r.o. (cca 180 zaměstnanců) a stavební společnost ZEPRA mining s.r.o. s více než 100 zaměstnanci.

Nezaměstnanost meziročně vzrostla o 38 uchazečů (+ 8 %), v prosinci o dalších 23 osob.

VÚ Libavá (OC) – 11 %

Oblast Libavá se nachází v odlehlé části okresu Olomouc, odkud jsou špatné možnosti dojíždění. Denní dojíždění je s velkými obtížemi možné do Šternberka a do Olomouce nebo Opavy (autobus, přestup na vlak, doba jedné cesty je delší než 1 hodina) a to jen na jednu směnu. Město Libavá se nachází ve vojenském prostoru, veškerý majetek v prostoru patří armádě, a proto jsou podmínky pro soukromé podnikání nepříznivé.

VÚ vykazoval v rámci okresu Olomouc až do roku 2006 nejvyšší míru nezaměstnanosti. Potom začala nezaměstnanost postupně klesat, ale v posledních třech letech opět vzrostla (výrazně byly redukovány stavy občanských zaměstnanců i příslušníků Armády ČR v tamních vojenských útvarech).

Ministerstvo obrany plánuje zmenšení rozlohy VÚ o čtvrtinu a vyčlenění pěti obcí (Město Libavá, Kozlov, Luboměř pod Strážnou, Heroltovice a Slavkov). Nové hranice vojenského újezdu by měly být vytýčeny v roce 2015.

Počet dosažitelných UoZ se meziročně nezměnil, v prosinci vzrostl o 11 osob.

Lipník nad Bečvou (PR) – 10,9 %

Lipnicko je relativně lidnatá oblast nacházející se v centrální části mezi Přerovskem a Hranickem. Jsou zde zastoupeny jak zemědělské (úrodná půda), tak průmyslové podniky.

Mezi nejvýznamnější podnikatelské subjekty s více než 100 zaměstnanci patří producent plastických a kovových výrobků MetalPlast Lipník n. B. a.s. a dále potravinářská firma TRUMF International s.r.o. se sídlem v Dolním Újezdu, která se zabývá výrobou koření, aromatických výtažků a masných výrobků. V průmyslové zóně nedaleko Lipníka nad B. je významným zaměstnavatelem centrální velkosklad pro střední Evropu obchodního řetězce Penny Market.

Slibný potenciál mikroregionu (jako jsou centrální poloha, turisticky atraktivní oblasti, dostupná pracovní síla, investice do podnikatelských zón, vč. průmyslového parku společnosti CTP Invest s.r.o.) není zatím plně využit.

Nezaměstnanost se meziročně zvýšila mírně o 16 uchazečů (tj. o 2 %), v prosinci pak výrazně o 182 osob.

Přerov (PR) – 10,6 %

Přerovsko je největší a nejpočetnější region v okrese Přerov s převažující průmyslovou výrobou a rozvinutými službami. Vůbec největším zaměstnavatelem je výrobce optiky Meopta - optika, s.r.o., kde pracuje více než 2 tisíce zaměstnanců.

U některých velkých zaměstnavatelů na Přerovsku došlo meziročně k výraznému poklesu personálního stavu řádově v desítkách osob; ekonomiku města negativně ovlivnilo i ukončení provozu vojenského letiště v Přerově – Bochoři.

Výhledově má však tento region růstový potenciál i díky budovaným průmyslovým zónám Přerov-jih a napojení na dálniční síť.

Nezaměstnanost meziročně výrazně vzrostla o 428 uchazečů (tj. + 10 %), v prosinci pak o dalších 304 osob.

Zábřeh (SU) – 10,1 %

Zábřežsko se vyznačuje různorodým průmyslem – je zde rozvinutý elektrotechnický průmysl, strojírenství a hutnictví, stavebnictví, zpracování dřeva a těžba nerostných surovin. V Zábřehu je pro okres Šumperk velmi důležitý železniční tah Praha-Bohumín, který umožňuje nejen dopravu osob do zaměstnání – jak v rámci okresu, tak celé ČR, ale usnadňuje především dovoz a vývoz průmyslových produktů.

Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří Klein & Blažek spol. s r.o. ve Štítech (kovovýroba pro automobilový průmysl), strojírenská společnost HDO, spol. s r.o. a SULKO s. r. o. v Zábřehu (výroba a montáž oken a dveří a dalších stavebních výplní) a dále zábřežský závod Slováckých strojíren, a.s. se sídlem v Uherském Brodu.

Nezaměstnanost meziročně poměrně výrazně vzrostla o 165 uchazečů (tj. o 8 %), v prosinci o 190 osob.

Šumperk (SU) – 10,1 %

Šumpersko je nejrozvinutější částí okresu. Z průmyslu převažuje lehký strojírenský průmysl, průmysl zpracování dřeva (papírenský průmysl), stavebnictví; významná je také funkce rekreační. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří zejména strojírenské společnosti EPCOS s.r.o., Pars nova a.s. a Pramet Tools, s.r.o. a dále Šumperská nemocnice a.s.

Nezaměstnanost meziročně výrazně vzrostla o 304 uchazečů (tj. o 8 %), v prosinci o dalších 370 osob.

4. CIZINCI NA TRHU PRÁCE

Tabulka 11 - Zaměstnávání cizinců

Zaměstnaní cizinci	stav k	
	31. 12. 2012	31. 12. 2013
zaměstnaní s pracovním povolením	706	927
informace o zaměstnání podle § 98 písm. a) až e), j) až m)		
občané EU, Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska	2 991	3 658
celkem cizích státních příslušníků v postavení zaměstnanců	3 697	4 585

Meziročně se počet zaměstnaných cizinců snížil o 24 %. Zvláštní skupinou jsou cizinci dle § 98 písm. a) až e), j), k) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (jedná se zejména o cizince s trvalým pobytem, azylanty, studenty a dále cizince působící v profesích jako pedagogický a vědecký pracovník), kteří nepotřebují pracovní povolení – **jejich podíl mezi legálně zaměstnávanými cizinci se postupně zvyšuje.**

Mezi pracujícími cizinci dominují občané Ukrajiny, s velkým odstupem pak Vietnamci a dále i občané Mongolska, Ruska a USA. Co se týče občanů zemí EU, i jejich počet meziročně zvýšil o 22 %. Největší podíl mezi občany EU zaujímají občané Slovenska a Polska. Poněkud odlišná situace panuje v příhraničním okrese Jeseník – zde mezi cizinci ze zemí EU mírně převládají Poláci a teprve na druhém místě jsou Slováci. V posledním roce byl zaznamenán nárůst zaměstnanců z Rumunska a Bulharska, kteří vykonávají převážně nekvalifikované práce na stavbách, ve strojírenství, dopravě i skladování a rovněž jako sezónní pracovníci v zemědělství.

Cizinci obsazují zejména některé nepopulární, špatně placené **dělnické činnosti** v nepříznivých pracovních podmínkách nebo nahrazují kvalifikace chybějící na místním trhu práce (pomocní a nekvalifikovaní dělníci na stavbách, svářeči, řezači plamenem, kovoobráběcí apod.). Druhou, menší skupinu cizinců, tvoří **manažeři a specialisté, zaměstnaní ve firmách se zahraniční účastí nebo u nových investorů, lektoři jazyků, lékaři a umělecké profese**.

5. PROGNÓZA VÝVOJE TRHU PRÁCE NA ROK 2014

Prognóza vývoje míry nezaměstnanosti v Olomouckém kraji je sestavena na základě dosavadního vývoje nezaměstnanosti a poznatků z monitoringu zaměstnavatelů.

Tabulka 12 - Předpokládaný vývoj nezaměstnanosti v dalším období

očekávaný stav k	optimističtější varianta			pesimističtější varianta		
	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní 15 -64 let	PNO v %	počet evidovaných uchazečů celkem	z toho dosažitelní 15 -64 let	PNO v %
30. 6. 2014	38 500	37 350	**8,7**	40 800	39 600	**9,2**
31. 12. 2014	42 000	40 740	**9,5**	43 300	42 000	**9,8**

V současné době je poměrně obtížné určit, jak vysoká bude nezaměstnanost na konci června, případně na konci roku 2014. V roce 2012 došlo ke zvratu ve vývoji nezaměstnanosti a ta začala meziročně stále narůstat. V roce 2013 se počet uchazečů o zaměstnání začal blížit k rekordním hodnotám – na konci roku 2013 bylo dosaženo nejvyšší prosincové hodnoty nezaměstnanosti od vzniku ÚP. V lednu 2014 byla dokonce překročena dosud rekordní hodnota z února 2010 – v Olomouckém kraji bylo evidováno celkem 46 404 nezaměstnaných!

Předpokládáme, že od března začne nezaměstnanost postupně klesat. Další vývoj nezaměstnanosti je přímo závislý na ekonomické situaci podniků, na jejich zakázkové náplni a schopnosti financovat výrobu, na případných vládních opatřeních a celkové situaci na světových trzích. Určitým stabilizujícím faktorem zaměstnanosti bude pokračování realizace regionálních individuálních projektů.

Na základě výše uvedených faktorů očekáváme, že v polovině roku 2014 by se mohl počet registrovaných nezaměstnaných v Olomouckém kraji pohybovat okolo 39,7 tisíce osob a podíl nezaměstnaných osob bude činit cca 9 %. Na konci roku předpokládáme průměrný počet nezaměstnaných okolo 42,6 tisíc a PNO cca 9,6 %.

Poznámka:
Podíl nezaměstnaných osob (PNO) - jedná se o nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel od ledna 2013 nahradil doposud zveřejňovanou míru nezaměstnanosti, která poměřovala všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám.
Předpokládaný podíl nezaměstnaných osob v tabulce je počítán jako podíl předpokládaného dosažitelného počtu uchazečů (ve věku 15 – 64 let) z pracovní síly platné v době výpočtu (tj. 429 734 osob). Může se tedy stát, že i když budoucí skutečný počet uchazečů bude odpovídat prognóze, PNO může mít odlišnou hodnotu (danou změnou velikosti pracovní síly).

6. AKTIVNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI

6.1 Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2013

Pozornost Krajské pobočky ÚP v Olomouci byla pro rok 2013 zaměřena zejména na uchazeče o zaměstnání nejvíce znevýhodněné na trhu práce a na zvyšování jejich zaměstnatelnosti, na snižování dlouhodobé nezaměstnanosti a na snižování regionálních rozdílů v nezaměstnanosti.

Podle doporučení MPSV ČR – Správy služeb zaměstnanosti se ÚP také zaměřil na další zkvalitňování potenciálu pracovní síly a na obsazování pokud možno všech volných míst nahlášených zaměstnavateli (tyto priority se realizovaly z velké části pomocí rekvalifikací a nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti).

Úřad práce zvažoval vhodnost použití jednotlivých nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, a to v závislosti na situaci na trhu práce v regionu tak, aby byly prostředky APZ vynakládány co nejefektivněji (za účelem minimalizace případů, kdy je podpořen uchazeč o zaměstnání, který by si pracovní uplatnění nalezl i bez použití nástrojů APZ).

ÚP fakticky podporoval nástroji APZ dlouhodobě nezaměstnané (nejméně 5 měsíců evidence) nebo ty, kteří stáli delší dobu mimo trh práce (např. osoby po rodičovské dovolené, uchazeče o zaměstnání, kteří nejsou dlouhodobě nezaměstnaní, protože přerušili evidenci na ÚP, aniž se zaměstnali), uchazeče ve věku nad 55 let, se zdravotním postižením, absolventy bez praxe, mladé do 25 let a UoZ ve věku do 30 let bez praxe nebo s praxí v souhrnné délce max. 2 roky po ukončení studia. Podporu si zasloužili zejména ti uchazeči, u kterých se na trhu práce kumulovalo více znevýhodnění (např. odlehlé místo bydliště se špatnou dopravní obslužností, nízká nebo málo uplatnitelná kvalifikace, zdravotní omezení). **Hlavním cílem bylo využívat a kombinovat nástroje APZ tak, aby pomohly uchazečům o zaměstnání s největšími handicapy na trhu práce.**

V roce 2013 úřad práce pokračoval v realizaci vybraných nástrojů APZ (vyhrazená společensky účelná pracovní místa, veřejně prospěšné práce, poradenské služby a rekvalifikace) prostřednictvím Evropského sociálního fondu. Z prostředků OP LZZ (operační program Lidské zdroje a zaměstnanost) se financovaly 4 NIPy (národní individuální projekty), které jsou vázány stejnou metodikou a pravidly jako nástroje APZ, a to NIP-VPP, NIP-SÚPM, NIP-Vzdělávejte se pro růst! – rekvalifikace a NIP - Vzdělávání a dovednosti pro trh práce. Na řešení nezaměstnanosti v roce 2013 se tedy podílely příspěvky nejen v rámci „klasické“ APZ, ale také finanční prostředky poskytované z Evropského sociálního fondu.

Tabulka 13 – Přehled APZ od počátku roku do 31. 12. 2013.

nástroj APZ	počet vytvořených míst	počet umístěných uchazečů (příp. podpořených zaměstnanců)	- z toho OZP	schválený rozpočet (v tis. Kč)	čerpání v %
národní APZ					
VPP	**320**	**315**	**12**	**54 245**	**53 %**
SÚPM zřízená zaměstnavatelem	**37**	**42**	**12**	**5 271**	**24 %**
SÚPM vyhrazená zaměstnavatelem	**759**	**745**	**23**	**37 980**	**77 %**
SÚPM - SVČ zřízená UoZ	**-**	**210**	**6**	**12 900**	**89 %**
CHPM zřízená zaměstnavatelem	**29**	**36**	**36**	**4 600**	**38 %**
CHPM - SVČ osob se ZP	**-**	**-**	**-**	**0**	**0**
CHPM, CHPD, CHPM SVČ – provoz	**-**	**45**	**45**	**3 405**	**51 %**
příspěvek na zapracování	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
překlenovací příspěvek	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
rekvalifikace	**-**	**809**	**9**	**11 000**	**73 %**
poradenské činnosti	-	**0**	**0**		**0 %**
pracovní rehabilitace	-	**15**	**15**		**0,38 %**
celkem národní APZ	**1 145**	**2 217**	**158**	**129 401**	**63 %**
ESF - OP LZZ					
VPP NIP	**1 948**	**1 913**	**124**	**169 214**	**96 %**
SÚPM NIP	**2 080**	**2 006**	**54**	**128 565**	**97 %**
rekvalifikace NIP	**-**	**979**	**-**	**11 865 (NIP VSPR! – R) 8 240 (NIP VDTP)**	**VSPR 32 % VDTP 33 %**
poradenské činnosti NIP	**-**	**0**	**-**		
pracovní rehabilitace NIP	**-**	**0**	**-**		
RIP OP LZZ	**187**	**461***	**-**	**423 263****	**14 %**
cílené programy OP LZZ			**-**		
grantové projekty ESF	-	**620**	**-**		
celkem ESF - OP LZZ	**4 215**	**5 979**	**178**	**741 147**	**48 %**
celkem nár. APZ + ESF	**5 360**	**8 196**	**336**	**870 548**	**42 %**

*78 UoZ umístěno na SÚPM, 109 na PPM; rekvalifikováno 274 UoZ .
**Celkové prostředky přidělené na realizaci RIP po celou dobu trvání projektů

Veřejně prospěšné práce

Tato aktivita byla zaměřena především na uchazeče o zaměstnání, kterým je věnována ze strany úřadů práce zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání. Úřad práce tedy podpořil uchazeče o zaměstnání, kteří stáli delší dobu mimo trh práce, s vyšším věkem nad 55 let, absolventy bez praxe, se zdravotním omezením nebo péčí o dítě.

Hlavním přínosem pro UoZ bylo zejména udržení a obnovení základních pracovních návyků, motivace a aktivizace k práci. Pro zaměstnavatele je tento nástroj významnou finanční pomocí, dále takto podpořená pracovní místa jsou zejména přínosem k celkovému zlepšení vzhledu obcí a měst a zlepšení životního prostředí.

Celkem tímto nástrojem bylo v roce 2013 podpořeno 2 228 uchazečů o zaměstnání. Oproti roku 2012 došlo k navýšení takto podpořených uchazečů o 978 osob (tj. + 78 %). Celkem v roce 2013 bylo vyčerpáno 28 600 870 Kč z národní APZ a 162 423 083 z ESF. Vyšší počet umístěných uchazečů byl ovlivněn navýšením příspěvku, který pokryl téměř celé mzdové náklady na zaměstnance.

Společensky účelná pracovní místa vyhrazená u zaměstnavatele

Tento nástroj byl zaměřen především na uchazeče o zaměstnání znevýhodněné na trhu práce. Jednalo se zejména o osoby zdravotně znevýhodněné, dlouhodobě nezaměstnané (nad 5 měsíců), mladé do 25 let, absolventy škol, UoZ ve věku do 30 let bez praxe nebo s praxí v souhrnné délce max. 2 roky po ukončení studia, osoby nad 55 let nebo matky vracející se z mateřské případně rodičovské dovolené.

V roce 2013 bylo vytvořeno 2 839 míst, na kterých bylo umístěno celkem 2 751 uchazečů. Ve srovnání s rokem 2012 bylo vytvořeno v roce 2013 o 1 739 pracovních míst více (což je nárůst o 158 %). Celkem v roce 2013 bylo vyčerpáno 29 352 887 Kč ze zdrojů národní APZ a ze zdrojů ESF 124 529 003 Kč. Také u tohoto nástroje došlo k nárůstu počtu umístěných uchazečů z důvodu navýšeného příspěvku.

Společensky účelná pracovní místa zřízená zaměstnavatelem

Jedná se o příspěvek na nově zřizovaná pracovní místa. Při stanovení výše finančních prostředků byly určující plánované náklady na zřízení nových pracovních míst. Doba obsazení SÚPM byla sjednávána na 365 kalendářních dnů. O tento nástroj byl již tradičně nízký zájem ze strany zaměstnavatelů (zaměstnavatelé upřednostňují nástroj SÚPM vyhrazená).

V roce 2013 bylo vytvořeno celkem 37 nových pracovních míst a umístěno celkem 42 uchazečů. Bylo vyplaceno celkem 1 255 000 Kč na nově zřízená pracovní místa.

SÚPM zřízená uchazečem o zaměstnání pro účel výkonu SVČ

Příspěvek na zřízení společensky účelného pracovního místa za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti byl účelově vázán, tzn., že byl výhradně použit za účelem uvedeným v dohodě a v souladu se seznamem nákladových položek. Doba výkonu samostatné výdělečné činnosti byla sjednávána na dobu nejméně 365 kalendářních dnů.

Celkem bylo v roce 2013 podpořeno 210 uchazečů, což je oproti roku 2012 o 27 osob méně. Nižší počet zřízených SÚPM pro výkon SVČ byl způsoben vyšší kontrolou životaschopnosti podnikatelských záměrů a také se brala v úvahu konkurence v daném oboru podnikání a regionu. Tak jako v roce 2012 spektrum činností začínajících OSVČ bylo široké a směřovalo do služeb různého charakteru. Celkem bylo vyplaceno na tento nástroj 11 468 315 Kč.

Chráněná pracovní místa

V roce 2013 bylo vytvořeno 29 míst, na kterých bylo umístěno 36 uchazečů. Snížení počtu vytvořených chráněných pracovních míst bylo ovlivněno vymezováním chráněných pracovních míst u zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50 % OZP a pobírající příspěvky dle § 78. Celková výše příspěvků činila 1 760 000 Kč.

Na úhradu provozních nákladů chráněného pracovního místa bylo v roce 2013 vynaloženo celkem 1 744 181 Kč.

Celkový počet nově vytvořených míst se v porovnání s rokem 2012 zvýšil o 111 %. V roce 2013 úřad práce nepodporoval příspěvek na zapracování a překlenovací příspěvek. K nárůstu došlo u nástroje APZ - Veřejně prospěšné práce o 1 023 pracovních míst a SÚPM vyhrazená o 1 739 pracovních míst. Vyšší počet vytvořených pracovních míst byl ovlivněn navýšením příspěvku, který pokryl téměř celé mzdové náklady na zaměstnance. Tyto nástroje byly podporovány především ze zdrojů ESF.

Na vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací se podařilo umístit výhradně osoby dlouhodobě nezaměstnané s kumulací handicapů.

Dalším nejvyužívanějším nástrojem aktivní politiky zaměstnanosti jsou zejména vyhrazená SÚPM. Motivační výše příspěvku a minimální administrativní náročnost spojená s jeho použitím vytvářejí pro zaměstnavatele podmínky, za kterých jsou ochotni přijmout i uchazeče o zaměstnání výrazně znevýhodněné na trhu práce.

Zabezpečování odborné praxe UoZ do 30 let na ÚP ČR

V roce 2013 byl realizován projekt, který umožnil Úřadům práce zabezpečit odbornou praxi absolventům středních, vyšších a vysokých škol na pracovištích ÚP prostřednictvím agentury práce MANPOWER. Takto **bylo v Olomouckém kraji umístěno celkem 32 UoZ** s příspěvkem ve výši 24 000 Kč měsíčně, s dobou trvání do 31. 8. 2014. Celkem byla v roce 2013 vynaložena částka 1 877 953 Kč. V průběhu loňského roku 4 takto umístění absolventi ukončili pracovní poměr s agenturou a byli přijati do trvalého pracovního poměru na úřadu práce.

6.2 Rekvalifikace a poradenské činnosti

Rekvalifikace patří k nejvyužívanějším nástrojům APZ, který řeší strukturální nezaměstnanost na trhu práce (rozdílné požadavky na vzdělání a kvalifikaci pracovní síly na straně zaměstnavatelů než je vzdělání a kvalifikace, kterou disponuje pracovní síla, a to především volná pracovní síla). Rekvalifikace je častěji využívána k obnovení, rozšíření, specializaci apod. již získané kvalifikace, ale nezřídka také k přechodu do jiných, pro žadatele zcela nových profesí a pracovních činností.

Krajská pobočka ÚP v Olomouci ukončila na konci roku 2012 výběr dodavatelů pro Olomoucký kraj na realizaci rekvalifikačních kurzů na období let 2012 – 2015 a proto byly v roce 2013 rekvalifikační kurzy využívány ve větší míře než v roce předchozím. Část uchazečů o zaměstnání využívala také zvolené rekvalifikace. U zvolených rekvalifikací sice uchazeč o zaměstnání nemá možnost pobírat podporu při rekvalifikaci, ale může si sám vybrat dodavatele a zajistit si tak rekvalifikaci velmi rychle, od vzdělávacího zařízení, které využívá potenciální zaměstnavatel, nebo (v některých případech) se specifickým obsahem.

Struktura rekvalifikací se meziročně příliš nemění. Mezi nejčastěji realizované rekvalifikační kurzy patřily i v roce 2013 kurzy obsluhy PC (a to od kurzů typu základy PC až ke kurzům ECDL), kurzy k získání svářečských průkazů, kurzy účetnictví, obsluhy vysokozdvižných

vozíků, pro pracovníky sociálních služeb, kurzy obrábění a obsluhy CNC strojů, rekvalifikace k získání řidičských průkazů apod. Prostřednictvím zvolených rekvalifikací se uchazeči o zaměstnání rekvalifikovali na pracovní činnosti v oblasti kosmetika, kadeřnictví, masáže, dále získávali základní znalosti pro zahájení soukromého podnikání, připravovali se na práci realitního makléře, strážného atd.

Podle zkušeností krajské pobočky rostou šance na umístění po rekvalifikaci, jestliže žadatel volí rekvalifikaci s ohledem na své možnosti a plány na trhu práce a ještě před nástupem do kurzu si u zaměstnavatelů ověří, že pro ně bude jeho nová kvalifikace přínosem. Snažíme se proto uchazeče o zaměstnání právě k takovému postupu vést. Důsledkem je růst počtu žádostí o rekvalifikaci podložených zkušenostmi z předchozího hledání práce, průzkumem trhu nebo příslibem zaměstnání.

V roce 2013 bylo rekvalifikováno celkem 1 788 osob, z toho ve zvolené rekvalifikaci 301 uchazečů a zájemců o zaměstnání a v rámci tzv. zaměstnanecké rekvalifikace 15 osob. Náklady na rekvalifikace byly hrazeny jak z národního rozpočtu, tak i z financí EU prostřednictvím tzv. národních individuálních projektů „Vzdělávejte se pro růst! – rekvalifikace“ a „Vzdělávání a dovednosti pro trh práce“ (podrobněji o těchto projektech v další kapitole).

V roce 2013 krajská pobočka více než v předchozích letech spolupracovala s realizátory grantových projektů. Podílela se na informovanosti o těchto projektech a tím podporovala zájem UoZ o ně. Na webu krajské pobočky vznikla přehledná prezentace s nabídkou „živých projektů“, z níž je zřejmá nejen cílová skupina projektu, ale i jeho obsah a nástroje, kterými se snaží uchazeče o zaměstnání podpořit, a kde lze také najít kontakt na realizátory projektu. Zde si mohou uchazeči o zaměstnání mezi projekty vybírat jak sami, tak v rámci poradenství poskytovaného Úřadem práce.

Pokud Úřad práce vyšle do grantového projektu uchazeče o zaměstnání, vzniká mu nárok na podporu při rekvalifikaci. Cenu (náklady) rekvalifikace však nehradí Úřad práce, ale realizátor grantového projektu z rozpočtu projektu. **V roce 2013 bylo do grantových projektů krajskou pobočkou v Olomouci vysláno 620 UoZ.**

V roce 2013 krajská pobočka realizovala taktéž **6 zaměstnaneckých rekvalifikací, kterých se zúčastnilo celkem 15 zaměstnanců**. Tento nástroj je určen zaměstnavatelům, kteří provádějí rekvalifikaci v zájmu dalšího pracovního uplatnění svých zaměstnanců (např. při reorganizaci firmy) a umožňuje jim získat od Úřadu práce příspěvek na rekvalifikaci zaměstnanců (kurzovné až do výše 100% nákladů). V současnosti je tento nástroj využíván minimálně. Zaměstnavatelé raději zapojují své zaměstnance do projektů typu Vzdělávejte se pro růst! - adaptabilita, v nichž mohou získat jak příspěvek na náklady školení, tak i na mzdu zaměstnanců po dobu školení, a nejsou při výběru vzdělávání podle svých potřeb omezeni jen na rekvalifikace podle definice uvedené v zákoně o zaměstnanosti. Na rekvalifikace zaměstnanců vynaložila v roce 2013 krajská pobočka 112 700,- Kč.

Nedílnou součástí aktivní politiky zaměstnanosti je i **poradenství** pro uchazeče a případně také zájemce o zaměstnání, ať už zajišťované poradci ÚP, nebo nákupem služby od externích dodavatelů. V roce 2013 zabezpečovala krajská pobočka poradenství pouze vlastními silami (tzn. pomocí speciálních poradců na pracovištích krajské pobočky v Jeseníku, Olomouci, Prostějově, Přerově a Šumperku; podle místních podmínek poradci vyjížděli s některými poradenskými aktivitami i na menší kontaktní pracoviště v rámci okresu). Zakázka na výběr dodavatelů poradenských činností bude vyhlášena v roce 2014 s cílem rozšířit rejstřík nabízených poradenských činností a navýšit poradenskou kapacitu krajské pobočky.

Pro celý Úřad práce ČR byla nově navržena struktura sledování poskytnutého poradenství, která je používána od 1. 7. 2013. Čísla uvedená níže v tabulce vycházejí z této nové struktury, tzn. jedná se pouze o údaje za 2. pololetí 2013. Objem poradenských činností v 1. pololetí však byl obdobný.

Tabulka 14 – Objem a struktura poradenství poskytnutého nad rámec činnosti poradců pro zprostředkování uchazečům a zájemcům o zaměstnání ve 2. pololetí 2013

Typ poradenství	Počet zapojených		Poznámka
	skupin	osob	
Jobclub	4	44	skupinové poradenství k hledání zaměstnání; probíhá ve stálé skupině, zahrnuje nejméně 6 schůzek a práci se skupinovou dynamikou
Jiné skupinové poradenství s tématy jobclubu	97	920	jednorázové nebo méně než 6 schůzek, často v proměnlivé skupině, převážně informační a instruktážní povahy
Jiné skupinové poradenství	464	4 531	jednorázové, informačního charakteru
Vstupní poradenství pro mladé do 30 let	108	1 561	informace o službách ÚP a možnostech řešení nezaměstnanosti; UoZ do 30 let měla být v roce 2013 podle strategie APZ věnována zvláštní pozornost
Vstupní poradenství pro nově registrované UoZ	255	2 043	
Skupinové poradenství k volbě povolání	152	3 343	pro žáky a studenty základních a středních, případně i dalších škol
Individuální poradenství k volbě / změně povolání	X	793	konzultace žákům, studentům, uchazečům a zájemcům o zaměstnání a veřejnosti při volbě povolání
Ostatní individuální poradenství	X	5 487	pomoc při řešení konkrétních problémů - buď samotné nezaměstnanosti, nebo problémů, které ji ovlivňují, včetně kariérového poradenství pro dospělé, kteří se nemohou uplatnit se stávající kvalifikací

Výše uvedené typy poradenství jsou poskytovány ve všech okresech (pouze jobclub je v Přerově a Prostějově nahrazován jiným skupinovým poradenstvím s tématy jobclubu). Intenzita využívání jednotlivých forem poradenství je však v různých okresech ovlivněna situací na trhu práce, strukturou a potřebami nezaměstnaných, ale i místními zvyklostmi a zkušenostmi poradců. Ve spolupráci s poradci pro zprostředkování aplikují speciální poradci v podmínkách jednotlivých okresů ty formy poradenství, které se dlouhodobě dobře osvědčují a fungují.

Skutečný počet osob, kterým bylo poskytnuto poradenství, je vyšší, než je uvedeno v tabulce (mezi účastníky skupinového poradenství, které se skládá z více schůzek, jsou započteni jen ti, kteří prošli celým skupinovým poradenstvím). V tabulce chybí také např. **201 účastníků tzv. oborových dnů,** jejichž cílem bylo prezentovat ve spolupráci s hospodářskými komorami a zaměstnavateli veřejnosti (zejména žákům základních škol a jejich rodičům) profese nedostatkové na trhu práce (strojírenské, řemeslné, ve zdravotnictví apod.). V roce 2013 byla speciálními poradci krajské pobočky také nově zpracována a na 4 skupinách uchazečů o zaměstnání (34 osob) odzkoušena metodika šestihodinového **základního poradenství k finanční gramotnosti.**

6.3 Projekty ESF

Národní individuální projekty

V roce 2013 úřad práce realizoval tzv. národní individuální projekty (NIP), které jsou financovány z fondů EU (konkrétně z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost – OP LZZ) a českých veřejných zdrojů. NIP jsou především zaměřeny na jednotlivé nástroje aktivní politiky zaměstnanosti (APZ) definované zákonem o zaměstnanosti.

K těmto NIP-ům patřily 3 projekty: **NIP-SÚPM, NIP-VPP a NIP-Vzdělávejte se pro růst!-rekvalifikace**. Nástroje, které spadaly do výše uvedených NIP-ů, krajská pobočka ÚP v Olomouci přednostně financovala z prostředků EU proto, aby mohla efektivně využít finanční prostředky národní APZ na nástroje, které tímto způsobem financovat nelze.

NIP - SÚPM:

Záměrem tohoto projektu bylo podpořit dlouhodobější pracovní uplatnění uchazečů vyznačujících se kvalifikačními, věkovými či jinými handicapy na trhu práce. Podpora byla zaměřena na úhradu mzdových nákladů vč. pojistného.

NIP - VPP:

Projekt byl zaměřen na zvýšení zaměstnatelnosti uchazečů, kterým byla věnována zvýšená péče. Veřejně prospěšné práce jsou časově omezené pracovní příležitosti spočívající především v údržbě veřejných prostranství a budov a jsou určeny zejména pro velmi znevýhodněné uchazeče na trhu práce (nezaměstnané s nízkou kvalifikací, vyšším věkem a dlouhodobější evidencí). Projekt umožnil obnovu a získání pracovních návyků a zvýšení společenské integrace.

NIP – Vzdělávejte se pro růst! – rekvalifikace:

Tento projekt umožnil úřadu práce reagovat na růst nezaměstnanosti a s ním související zvýšenou poptávku po rekvalifikacích. Cílem projektu je zvýšit možnosti a potenciál uchazečů a zájemců o zaměstnání k uplatnění v hospodářských odvětvích, která zaznamenala v uplynulých letech prorůstový potenciál, jsou hodnocena jako perspektivní a mají významný podíl na tvorbě HDP, a pomoci jim tak k lepšímu kariérnímu uplatnění na trhu práce.

Krajská pobočka v Olomouci tak na základě vymezených NACE (kódová specifikace ekonomických činností firem) z projektu financovala kurzy zaměřené do strojírenství (obsluha CNC strojů, svářečské kurzy), do oblasti elektro (vyhláška č. 50/1978 Sb.) a do stavebnictví (provoz a používání strojů na staveništi).

NIP - Vzdělávání a dovednosti pro trh práce:

Tento projekt byl zahájen v polovině roku 2013. Cílem projektu je na základě permanentně probíhajícího monitoringu personálních a vzdělávacích potřeb zaměstnavatelů vytipovat nejvhodnější rekvalifikační kurzy a doporučit ty rekvalifikované UoZ, jež budou nejlépe zaměstnavatelům vyhovovat. Výstupy z tohoto monitoringu se nepromítají jen do realizace rekvalifikací, ale i do dalších činností krajské pobočky ÚP. Koordinátor projektu za období září až prosinec 2013 zajistil širokou informovanost o projektu zejména ve spolupráci s hospodářskými komorami, Zemědělským svazem ČR a Svazem průmyslu a dopravy ČR a osobně navštívil 30 zaměstnavatelů, kteří nějakým způsobem projevili zájem o spolupráci s ÚP při realizaci tohoto projektu. Výsledkem je 29 obsazených pracovních míst a dohoda o zajištění rekvalifikace cca 5 uchazečů o zaměstnání na pracovní činnost dělník ve strojírenské výrobě (jedná se o profesní kvalifikaci) pro konkrétního zaměstnavatele z Prostějova. Větším přínosem jsou však navázané

vztahy, které se projevují tím, že zaměstnavatelé se na koordinátora projektu opakovaně obracejí, kdykoliv potřebují informace nebo jakoukoliv spolupráci s Úřadem práce.

NIP - Vzdělávejte se pro růst!- adaptabilita

„Vzdělávejte se pro růst!“ je národní individuální projekt Ministerstva práce a sociálních věcí, který má za sebou tři roky realizace a dostává se do závěrečné fáze. Za dobu své realizace naplnil beze zbytku svůj účel, tj. pomohl firmám zvedat kvalifikaci jejich zaměstnanců a díky tomu je kladně hodnocen nejen úřadem práce, ale i zaměstnavateli.

Z peněz projektu mohli zaměstnavatelé čerpat náklady na odborné školení svých zaměstnanců, tj. kurzovné a příspěvek na mzdové náklady za dobu školení až do výše 24 000 Kč /osoba /měsíc. Jeden zaměstnavatel mohl z projektu čerpat měsíčně až 500 000 Kč (součet mzdových nákladů a kurzovného).

Projekt byl zaměřen pouze pro rozvojová odvětví, která byla pro celou ČR předem vytipována. Jedná se o strojírenství, výrobu motorových vozidel, počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení, elektrických zařízení, o stavebnictví, nezávislý maloobchod (jen subjekty s méně než 250 zaměstnanci), ambulantní a terénní sociální služby a odpadové hospodářství.

Projekt vznikl z obavy, že rozvíjející se odvětví a firmy nenajdou v řadách vlastního personálu ani mezi nezaměstnanými dostatek kvalifikované pracovní síly. Projekt pomáhá tento problém řešit tím, že se zaměřuje na odborná školení podle potřeb firem, na rekvalifikace a odbornou jazykovou výuku (obchodní nebo technický jazyk). Projekt byl zahájen 31. 5. 2011 a školení v jeho rámci mohla být plánována až do konce února 2014.

Žádost (nebo žádosti) o příspěvek z projektu v Olomouckém kraji v roce 2013 podalo celkem 59 zaměstnavatelů. Úřad práce s nimi uzavřel celkem 276 dohod o odborném rozvoji zaměstnanců (na každý tematicky a termínově odlišný kurz zvláštní dohodu) a finančně tak podpořil proškolení 1072 zaměstnanců (skutečný počet zapojených osob je vyšší, protože někteří zaměstnanci se zúčastnili dvou nebo více kurzů). Mezi nejčastější vzdělávací aktivity patří kurzy, které vycházejí z konkrétních potřeb provozu firmy, např. svářečské průkazy, proškolení ve speciálních softwarových aplikacích nebo odborná jazyková výuka. Nezanedbatelnou část výdajů krajské pobočky tvoří i dohody o odborném rozvoji zaměřené na zvýšení kvalifikace zaměstnanců v ambulantních a terénních sociálních službách.

Zaměstnavatelé projekt Vzdělávejte se pro růst! využili nejen pro nezbytné zvýšení kvalifikace stávajících zaměstnanců, ale také k proškolení nově přijatých zaměstnanců. Často tak zvýšili svou efektivnost a připravenost k realizaci typově nových nebo objemově větších zakázek, případně zkvalitnili spolupráci se stávajícími obchodními partnery. Vzhledem k velmi dobré odezvě tohoto projektu u zaměstnavatelů byl 1. 12. 2013 zahájen navazující projekt „**Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců**“, který je také zaměřen na podporu vzdělávání zaměstnanců a je určen pro firmy a OSVČ, které i přes negativní vývoj ekonomiky vykazují na trhu růst nebo stabilní pozici s možností přechodu k růstu.

NIP - „Vzdělávejte se pro stabilitu“

V polovině září 2012 byl zahájen projekt, jehož cílem je podpořit udržení pracovních míst u těch zaměstnavatelů, kteří se v souvislosti s negativním vývojem ekonomiky v ČR nacházejí v přechodně obtížné hospodářské situaci a dočasně nejsou schopni svým zaměstnancům přidělovat práci ve sjednaném rozsahu. Zaměstnavatelům je umožněno, aby pro své zaměstnance v době, kdy jim nejsou schopni přidělit práci, realizovali odborný rozvoj. Tím

dojde kromě udržení pracovních míst k naplnění druhého, neméně podstatného cíle projektu – zvýšení kvalifikace zapojených zaměstnanců a posílení jejich zaměstnatelnosti.

Projekt je tedy určen zaměstnavatelům, kteří:

a) v důsledku negativního vývoje ekonomiky nejsou ve svých provozovnách schopni přechodně přidělovat svým zaměstnancům práci v rozsahu stanovené týdenní pracovní doby, b) u těchto zaměstnanců z tohoto důvodu byli nuceni přistoupit k aplikaci § 209 ZP a c) zároveň mají zájem využít dobu, po kterou nemohou svým zaměstnancům přidělovat práci, pro vzdělávání a odborný rozvoj svých zaměstnanců.

Projekt umožňuje zaměstnavatelům získat finanční příspěvek na realizaci odborného rozvoje zaměstnanců včetně příspěvku na mzdové náklady vzdělávaných zaměstnanců vzniklých za dobu jejich účasti na odborném rozvoji. Projekt bude trvat až do poloviny roku 2015.

Projektem bylo v roce 2013 podpořeno 86 zaměstnanců na 21 vzdělávacích aktivitách s celkovou částkou 1 630 339 Kč. O tento projekt je ze strany zaměstnavatelů velký zájem, ale bohužel nesplňují jednu z podmínek projektu a to dokládání výpadku pracovní doby. Pro zaměstnavatele, kteří se ocitli v hospodářských obtížích je ještě více finančně zatěžující nechat zaměstnance doma na 60 %. Proto ve většině případů přistupují ke krácení pracovních úvazků.

Regionální individuální projekty

Kromě toho ÚP v Olomouckém kraji pokračoval v realizaci tzv. **Regionálních individuálních projektů** (dále jen RIP), které jsou zaměřeny na zvýšení zaměstnatelnosti nezaměstnaných osob z vybraných cílových skupin – a to prostřednictvím využití nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti s možností zařazení inovativních a doplňkových aktivit pro účastníky projektu. V jednotlivých projektech je uchazeč o zaměstnání zařazován do různých aktivit – individuálního a skupinového poradenství, pracovní diagnostiky, rekvalifikace, příp. je umístěn na nové pracovní místo.

V roce 2013 probíhaly následující RIP:

1. Šance pro středoškoláky – určen středoškolsky vzdělaným uchazečům s maturitou.

2. Na skok! – cílovou skupinou jsou uchazeči evidovaní na ÚP do 5 měsíců.

3. Restart v Olomouckém kraji – určen pro zaměstnance ve výpovědní lhůtě

4. Absolvent v Olomouckém kraji – určen absolventům minimálně středních škol.

5. Příležitost pro mladé v Olomouckém kraji – pro uchazeče o zaměstnání ve věku do 30 let, kteří jsou v evidenci ÚP déle než 5 měsíců.

6. Vzdělávejte se pro růst v Olomouckém kraji! – jedná se o vzdělávací programy pro zaměstnance organizací působících ve vybraných ekonomických oblastech.

Výše uvedené projekty byly buď během roku 2013 ukončeny, případně v některých dobíhají ještě vzdělávací kurzy a další aktivity, ale nové žádosti se již nepřijímají.

Další regionální individuální projekty zahájily realizaci během roku 2013:

7. **Harmonizace zaměstnání a rodiny** – pro uchazeče, kteří pečují o dítě (děti) do 10 let věku.

8. **Využijte zkušenost v Olomouckém kraji** – pro uchazeče o zaměstnání, kteří nejpozději v roce zařazení do projektu dosáhli věku 45 let.

9. Zpět do práce v Olomouckém kraji – pro uchazeče o zaměstnání, kteří jsou vedeni v evidenci ÚP nepřetržitě déle než 12 měsíců, s bydlištěm na území Olomouckého kraje.

10. Šance pro vyučené v Olomouckém kraji – pro uchazeče o zaměstnání, kteří jsou registrování na ÚP ČR – kontaktních pracovištích Krajské pobočky v Olomouci, s nejvyšším dosaženým vzděláním ukončeným výučním listem.

11. Odborné praxe pro mladé do 30 let v Olomouckém kraji – pro uchazeče o zaměstnání ve věku do 30 let s pracovními zkušenostmi max. 2 roky po ukončení přípravy na povolání/počátečního vzdělávání. Uchazeči o zaměstnání musí být v evidenci Úřadu práce ČR - kontaktních pracovištích Krajské pobočky v Olomouci min. 4 měsíce s trvalým pobytem na tomto území.

12. „Vzdělávejte se pro růst v Olomouckém kraji II!“ - jedná se o vzdělávací programy pro zaměstnance organizací působících ve vybraných ekonomických oblastech.

Tyto projekty budou i nadále pokračovat v roce 2014.

Další regionální individuální projekt je ve fázi schvalovacího řízení na MPSV:

13. Generační tandem - podpora generační výměny v Olomouckém kraji je zaměřen na zajištění generační výměny a podpory mezigenerační solidarity na trhu práce prostřednictvím udržení v zaměstnání pracovníků v předdůchodovém věku a posílení souladu mezi kvalifikační nabídkou a poptávkou na trhu práce u osob na trh práce nově vstupujících.

7. STRATEGIE REALIZACE APZ PRO ROK 2014

Úřad práce ČR – krajská pobočka v Olomouci bude při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti vycházet z rozpočtového opatření pro rok 2014, ze základních kritérií a výše finančních příspěvků na nástroje a opatření aktivní politiky zaměstnanosti, upravených v Normativní instrukci MPSV č. 1/2014 – Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2014, Směrnicí GŘ č. 2/2014 Realizace aktivní politiky Úřadem práce ČR, Směrnicí GŘ č. 3/2014 Postup a spolupráce pracovišť Úřadu práce při poskytování příspěvku na realizaci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti, Směrnicí GŘ č. 19/2013 Příspěvek na podporu aktivizace uchazečů o zaměstnání dlouhodobě vedených v evidenci Úřadu práce ČR formou podpory krátkodobých pracovních příležitostí a Sdělením ředitele odboru TP ÚP ČR č. 24/2013 Postupy při realizaci nástroje zřízení společensky účelného pracovního místa uchazečem o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti, příp. jinými vnitřními předpisy upravujícími problematiku aktivní politiky zaměstnanosti.

Prostředky APZ budou vynakládány co nejefektivněji tak, aby byly minimalizovány případy, kdy je nástroji APZ podpořen uchazeč o zaměstnání, jemuž je možné nalézt vhodné zaměstnání jiným způsobem. Nástroje vyhrazená společensky účelná pracovní místa a veřejně prospěšné práce budou přednostně financovány z prostředků ESF.

K umístění uchazečů o zaměstnání budou využívány nástroje veřejně prospěšné práce, vyhrazená a zřízená společensky účelná pracovní místa, společensky účelná pracovní místa zřízená pro uchazeče o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti a zřízení a provoz chráněných pracovních míst a **nově i aktivizační pracovní příležitost.**

Uvedenými nástroji budou přednostně podporováni uchazeči o zaměstnání, kterým nelze pro jejich individuální charakteristiky sjednat zaměstnání jiným způsobem.

Jedná se zejména o:

a) uchazeče o zaměstnání vedené v evidenci nepřetržitě déle než 5 měsíců,
b) uchazeče o zaměstnání, kterým je kvůli jejich zdravotnímu stavu, věku (absolventi bez praxe, mladí do 25 let a osoby nad 55 let) či péči o dítě věnována při zprostředkování práce zvýšená péče, či uchazeče o zaměstnání, u nichž existuje důvodný předpoklad dlouhodobého setrvání v evidenci na úřadu práce,
c) uchazečům o zaměstnání, jímž je potřeba věnovat zvýšenou péči z jiného důvodu bránícího jejich vstupu na volný trh práce. Za jiný závažný důvod je rovněž považováno ohrožení sociálním vyloučením z důvodu setrvání v dlouhodobé nezaměstnanosti.

Od roku 2014 byl do APZ nově zařazen příspěvek na aktivizační pracovní příležitost (APP) sloužící k aktivizaci uchazečů o zaměstnání dlouhodobě vedených v evidenci ÚP ČR – a to formou podpory tvorby krátkodobých pracovních příležitostí. Tímto příspěvkem bude Krajská pobočka ÚP ČR v Olomouci, podporovat ty uchazeče o zaměstnání, které se dlouhodobě nedaří (vzhledem k závažnosti jejich znevýhodnění), umístit na trh práce. Jedná se o UoZ vedené v evidenci nepřetržitě **déle než 12 měsíců nebo kteří se ocitnou v hmotné nouzi**.

APP bude ze strany zaměstnavatele sjednána s UoZ na základě uzavření Dohody o provedení práce, formou nekolidujícího zaměstnání (maximální výdělek 4.250,- Kč měsíčně) v maximálním rozsahu **40 hodin měsíčně, maximálně na 3 měsíce a nejdéle do 31.12.2014. Výše příspěvku bude činit 60 korun za každou odpracovanou hodinu** (příspěvek bude vyplácen měsíčně a zpětně).

Příloha 1: Nejvýznamnější zaměstnavatelé Olomouckého kraje (s min. 100 zaměstnanci)

Odvětví	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti	Okres
Zemědělství a lesnictví	Úsovsko a.s.	*podnikání v zemědělské výrobě (včetně prodeje)*	**SU**
	Vojenské lesy a statky ČR, s.p.	*lesnická činnost, pěstování a těžba dřeva*	**OC, PR, PV**
	ZD Senice na Hané	*rostlinná a živočišná výroba*	**OC**
	Zemědělské družstvo Unčovice	*rostlinná a živočišná výroba*	**OC**
Těžební průmysl	Slezský kámen a.s.	*těžba a zpracování kamene*	**JE**
	Vápenka Vitošov s.r.o.	*dobývání vápenců*	**SU**
Potravinářský průmysl	MAKOVEC, a.s.	*výroba a zpracování masa*	**kraj**
	Nestlé Česko s.r.o., závod ZORA Olomouc	*výroba cukrovinek a čokolády*	**OC**
	OLMA Olomouc, a.s.	*výroba mléka a mléčných výrobků*	**OC, SU**
	ORRERO a.s.	*výroba sýrů*	**OC**
	Pekárna Racek, s.r.o.	*pekařská, cukrářská a těstárenská výroba*	**PR**
	Penam, spol. s r.o.	*pekařská, cukrářská a těstárenská výroba*	**OC, PV, SU**
	Pivovar Holba, a.s.	*výroba piva*	**SU**
	Pivovar ZUBR a.s.	*výroba piva*	**PR**
Textilní a oděvnický průmysl	KROK CZ, v.o.s.	*výroba pracovních oděvů a obuvi*	**PR**
	Moděva, oděvní družstvo	*výroba textilní a oděvní*	**PV**
	Toray Textiles Central Europe s.r.o.	*výroba a prodej polyesterových látek*	**PV**
Kožedělný průmysl	Gala a.s.	*výroba brašnářského a sedlářského zboží*	**PV**
Dřevařský a papírenský průmysl	Agrop Nova a.s.	*výroba vícevrstvých desek z řeziva*	**PV**
	Balsac papermill s.r.o.	*papírenská výroba*	**SU**
	OP papírna Olšany s.r.o.	*zpracování a výroba papíru*	**SU**
Chemický, gumárenský a plastikářský průmysl	Farmak Olomouc, a.s.	*výroba léčiv a dezinfekčních prostředků*	**OC**
	Henniges Hranice, s.r.o.	*výroba pryžových a plastových výrobků*	**PR**
	Plastkon product s.r.o.	*Výroba výrobků z plastů*	**JE**
	Precheza a.s. Přerov	*výroba barviv a pigmentů*	**PR**

Odvětví	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti	Okres
Výroba stavebních hmot	Cement Hranice, akciová společnost	*výroba cementu*	**PR**
	CeramTec Czech Republic, s.r.o.	*výroba a vývoj technické keramiky*	**SU**
	TONDACH Česká republika s.r.o. (záv. Hranice)	*výroba cihel a pálené krytiny*	**PR**
	TOPOS PREFA Tovačov a.s.	*výroba stavebních prvků z betonu*	**PR**
Hutnictví a strojírenský průmysl	AŽD Praha, s.r.o., závody Olomouc	*výroba zabezpečovacího zařízení*	**OC**
	Česko – slezská výrobní a.s.	*výroba kontejnerů, mobilních buněk a zařízení*	**JE**
	DT výhybkárna a strojírna, s. r.o.	*výroba a montáž ocelových konstrukcí mostů*	**PV**
	EPCOS s.r.o.	*výroba měkkých magnetických feritů*	**SU**
	Hanácké železárny a pérovny, a.s.	*výroba pružin, pér a stabilizátorů*	**PV**
	HDO, spol. s r.o.	*broušení a leštění zinkových odlitků*	**SU**
	HONEYWELL AEROSPACE, s.r.o.	*výroba součástek do leteckých motorů*	**OC**
	John Crane Sigma a.s.	*výroba a montáž mechanických ucpávek*	**OC**
	Klein & Blažek spol. s r.o.	*výroba dílů pro automobilový průmysl*	**SU**
	KOYO Bearings ČR s.r.o.	*výroba ložisek*	**OC**
	Metso Minerals s.r.o.	*výroba tvrdých slitinových kovů*	**PR**
	MIELE technika s.r.o., závod Uničov	*výroba praček a myček*	**OC**
	Montáže Přerov a.s.	*výroba kovových konstrukcí a prefabrikátů*	**PR**
	MORA MORAVIA, a.s.	*výroba varných a topných spotřebičů*	**OC**
	MUBEA (celý koncern)	*kovářství, zámečnictví, prodej*	**PV**
	Pars nova a.s.	*opravy dopravních prostředků*	**SU**
	Pramet Tools, s.r.o.	*výroba slinutých karbidů a nástrojů*	**SU**
	Preciosa, a.s.	*výroba zařízení na výrobu bižuterie*	**PV**
	PSP Engineeering a.s., PSP Machinery s.r.o.	*výroba strojů a zařízení*	**PR**
	Řetězárna a.s.	*výroba řetězů, výrobků z drátů, obrábění*	**JE**
	Sigma group, a.s.	*výroba čerpadel a čerpacích zařízení*	**OC**
	SIGMA PUMPY HRANICE, s.r.o.	*výroba čerpadel a kompresorů*	**PR**
	Slévárna ANAH Prostějov, s r.o.	*kovoobrábění, slévárenství*	**PV**
	Slovácké strojírny, a.s. (závod Zábřeh)	*slévárenství železných i neželezných kovů*	**SU**

Odvětví	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti	Okres
Hutnictví a strojírenský průmysl	SSI Schäfer s.r.o.	*výroba kovových výrobků, kovoobrábění*	**PR**
	TOUAX s.r.o.	*výroba a stavba domků a mobilních buněk*	**JE**
	UNEX Slévárna a.s.	*slévání kovů*	**OC**
	UNEX Uničov, a.s., UNEX Servis s.r.o.	*výroba těžební techniky pro povrchové doly*	**OC**
	VÍTKOVICE POWER ENGINEERING a.s.	*výroba stavebních konstrukcí a kotlů*	**JE**
	ZKL Hanušovice, a.s.	*výroba ložisek a automobilových dílů*	**SU**
Elektrotechnický a optický průmysl	E-TECHNIK a.s.	*výroba elektrospotřebičů pro domácnost*	**PR**
	FENIX s.r.o.	*výroba rozvaděčů NN, baterií, kabelů a vodičů*	**JE**
	HELLA AUTOTECHNIK, s.r.o.	*výroba světelné techniky pro automobily*	**SU**
	HELLA AUTOTECHNIK NOVA, s.r.o.	*výroba světelné techniky pro automobily*	**SU**
	Invensys Appliance Controls s.r.o.	*výroba elektrických strojů a přístrojů*	**OC**
	Meopta – optika, spol. s r.o.	*výroba volné optiky a optických zařízení*	**PR**
	MICOS spol. s r.o.	*telekom. a kancelářská technika, kabeláže*	**PV**
	M. L. S. Holice, spol. s r.o.	*výroba a servis elektrických strojů a přístrojů*	**OC**
	Siemens, s.r.o.	*výroba, instalace a opravy el. strojů a přístrojů*	**SU**
Ostatní průmysl	Gambro Czech Republic s.r.o.	*montáž a balení krevních hadiček*	**PR**
	GRANITOL a.s.	*výroba obalových folií z plastu*	**OC**
	HTM SPORT s.r.o.	*výroba sportovních potřeb*	**OC**
	Kimberly-Clark, s.r.o.	*výroba dámských hygienických vložek*	**OC**
	Mürdter Dvořák, lisovna, s.r.o.	*výroba technických plastových dílů*	**PV**
Stavebnictví	GEMO Olomouc, spol. s r.o.	*výstavba objektů na klíč, rekonstrukce*	**OC**
	Fortex AGS, a.s.	*stavební činnost včetně oprav a údržby*	**SU**
	Skanska, a.s.	*výstavba silnic, dálnic, mostů, železnic*	**kraj**
Obchod	Ahold Czech Republic, a.s.	*maloobchodní a velkoobchodní prodej*	**kraj**
	Globus ČR, k.s.	*maloobchodní prodej*	**OC**
	JEDNOTA spotřební družstvo Zábřeh	*maloobchodní prodej*	**kraj**
	Tesco Stores ČR a.s.	*maloobchodní prodej*	**PR, PV, OC**

Odvětví	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti	Okres
Služby	Bartoň a Partner s.r.o.	*komplexní správa nemovitostí*	**kraj**
	FORCORP GROUP spol. s r.o.	*ostraha majetku, úklidové služby*	**kraj**
Doprava a skladování	ARRIVA MORAVA a.s.	*hromadná doprava osob*	**kraj bez PV**
	ČSAD LOGISTIK Ostrava, a.s.	*pozemní přeprava nákladů a zásilek*	**kraj bez PV**
	Dopravní podnik Olomouc, a.s.	*provozování městské hromadné dopravy*	**OC**
	FTL – First Transport Lines, a.s.	*silniční motorová doprava, nákladní i osobní*	**PV**
	HOPI s.r.o.	*provoz velkoskladů, zejména s potravinami*	**PV**
Školství	Univerzita Palackého	*vysoké školství*	**OC**
Zdravotnictví	Fakultní nemocnice Olomouc	*zdravotní péče*	**OC**
	Jesenická nemocnice spol. s r.o.	*zdravotní péče*	**JE**
	Nemocnice Hranice a.s.	*zdravotní péče*	**PR**
	Priessnitzovy léčebné lázně a.s.	*ústavní a ambulantní lázeňská péče*	**JE**
	Středomor. nemocniční a.s., Nemocnice PR	*zdravotní péče*	**PR**
	Středomor. nemocniční a.s., Nemocnice PV	*zdravotní péče*	**PV**
	Šumperská nemocnice a.s.	*zdravotní péče*	**SU**
	Vojenská nemocnice a.s.	*zdravotní péče*	**OC**

Příloha 2: Nezaměstnanost v krajích ČR k 31. 12. 2013

kraj	uchazeči o zaměstnání	podíl nezaměstnaných osob (%)
Ústecký kraj	**65 820**	**11,5**
Moravskoslezský kraj	**89 976**	**10,5**
Olomoucký kraj	**43 364**	**9,8**
Karlovarský kraj	**19 600**	**9,3**
Jihomoravský kraj	**71 970**	**8,9**
Liberecký kraj	**25 909**	**8,5**
Zlínský kraj	**33 978**	**8,3**
Kraj Vysočina	**28 304**	**8,1**
Pardubický kraj	**26 371**	**7,4**
Královéhradecký kraj	**27 678**	**7,3**
Jihočeský kraj	**31 551**	**7,1**
Středočeský kraj	**61 681**	**6,9**
Plzeňský kraj	**25 709**	**6,4**
Hl. m. Praha	**44 922**	**5,1**
Celkem ČR	**596 833**	**8,2**

Příloha 3: Vývoj nezaměstnanosti v jednotlivých okresech

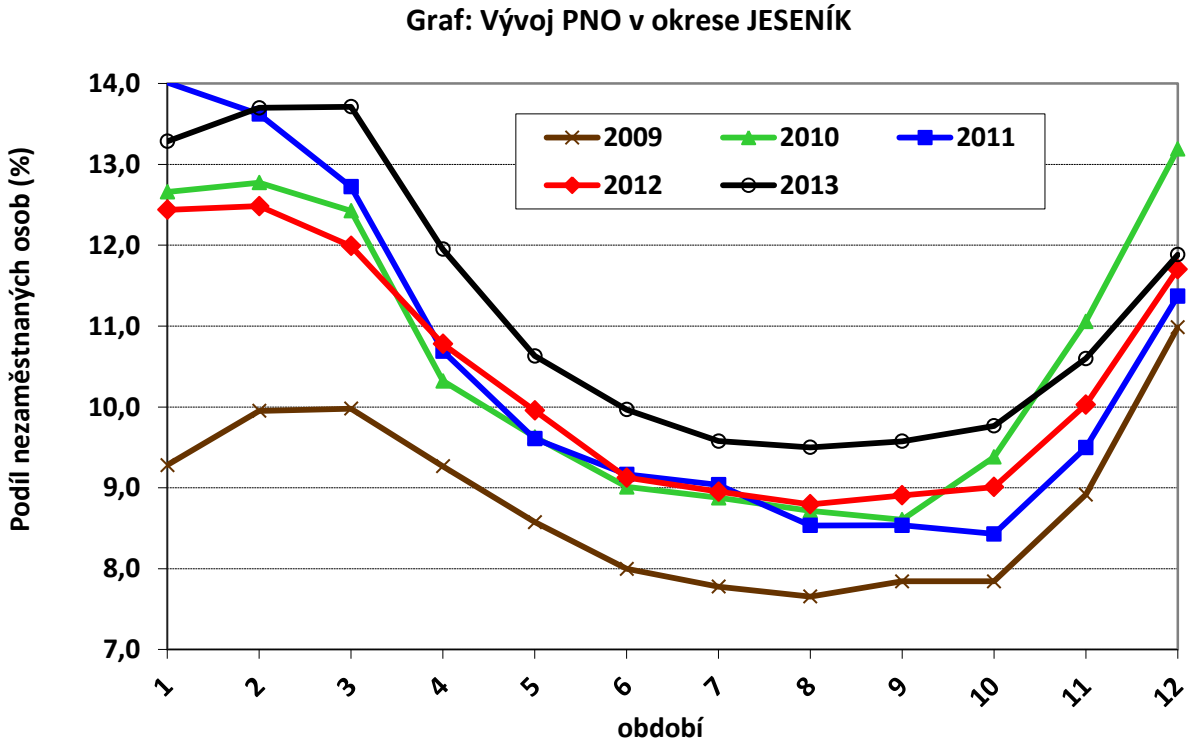

Graf: Vývoj PNO v okrese OLOMOUC

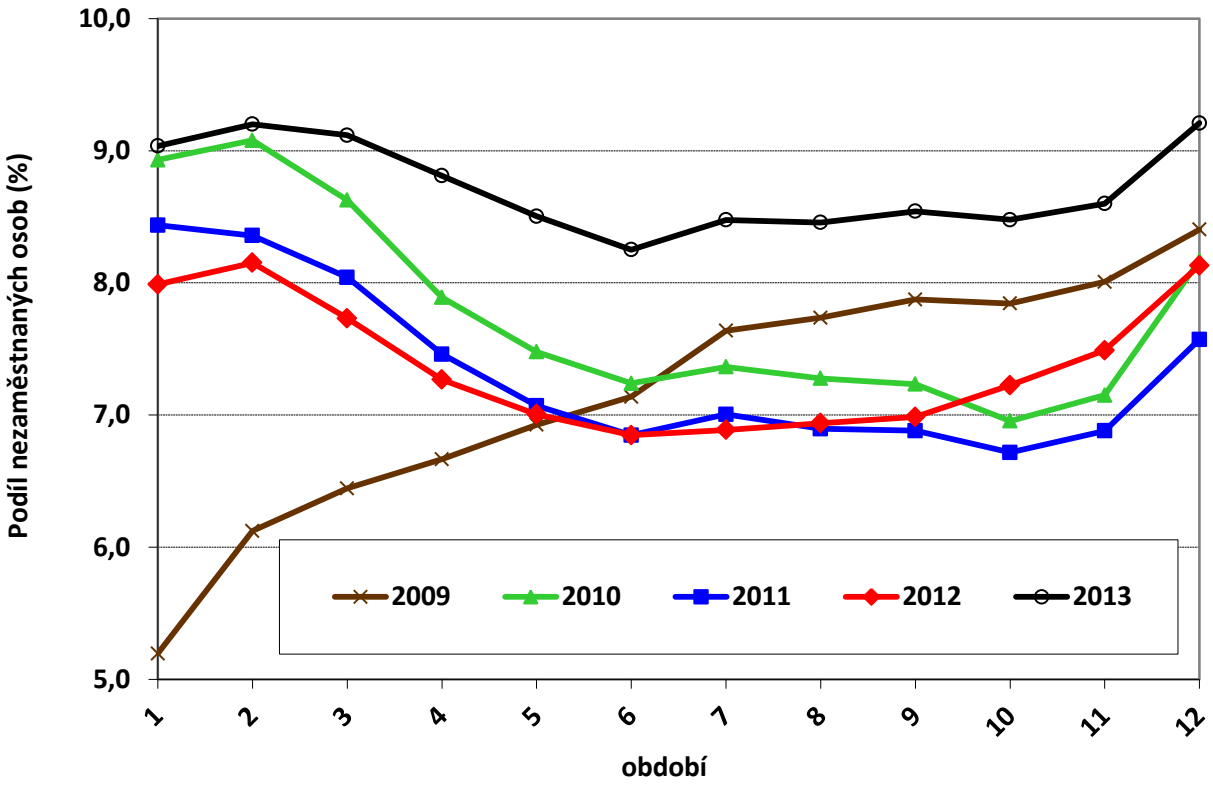

Graf: Vývoj PNO v okrese PROSTĚJOV

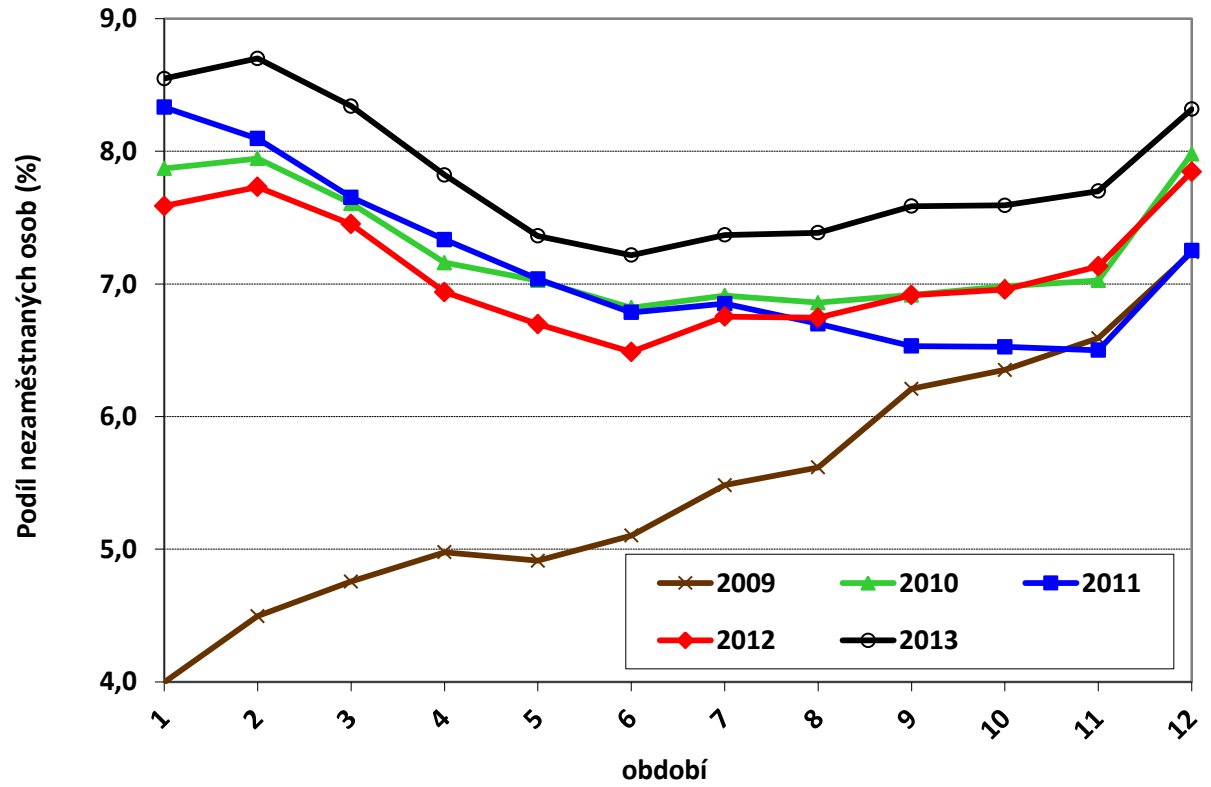

Graf: Vývoj PNO v okrese PŘEROV

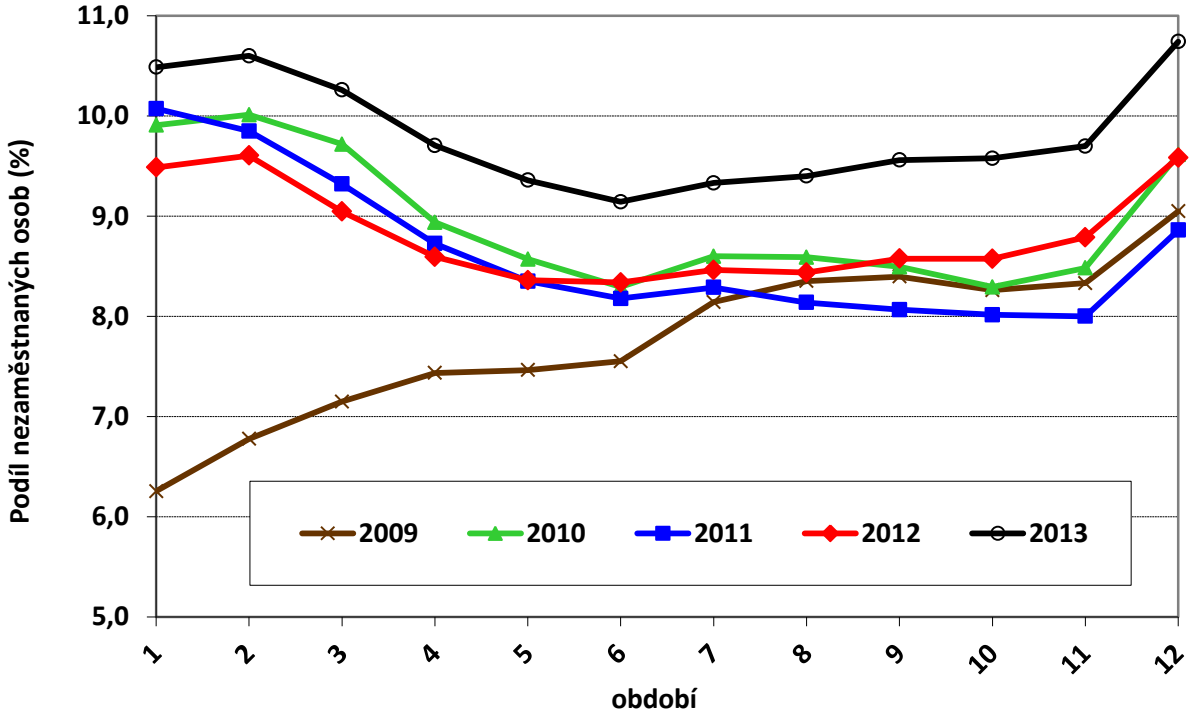

Graf: Vývoj PNO v okrese ŠUMPERK

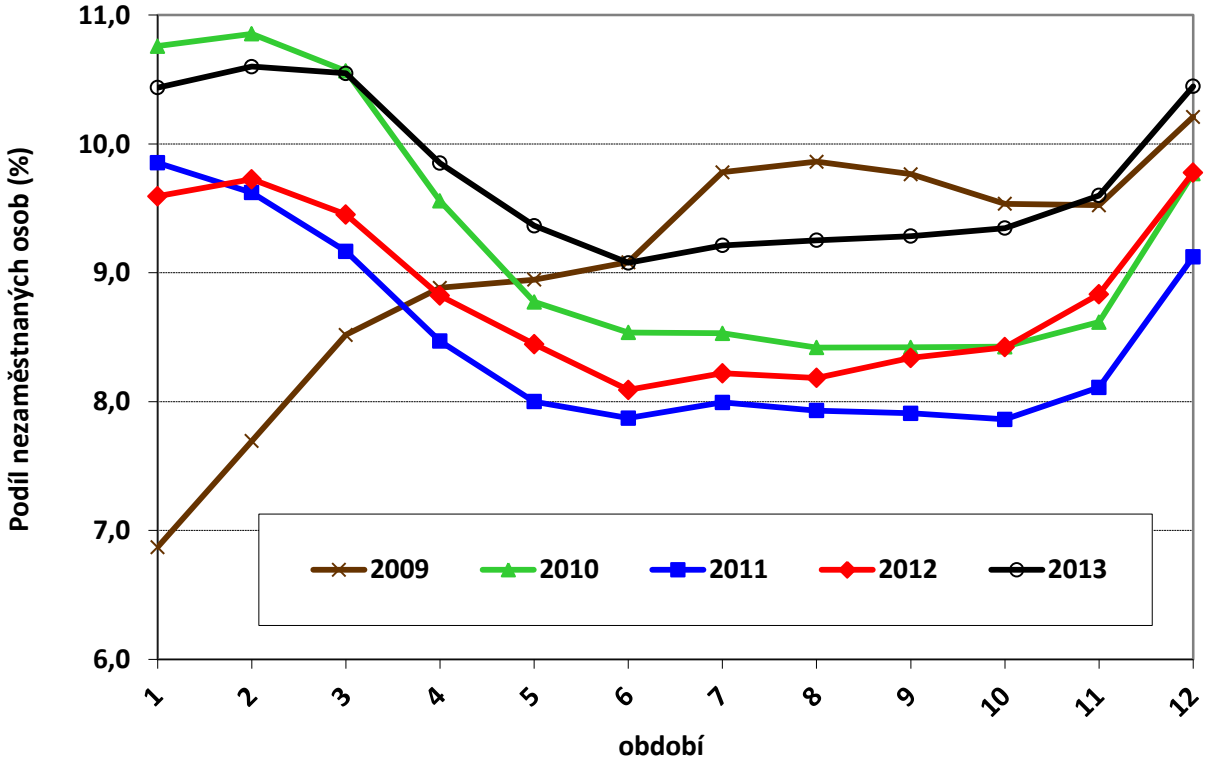
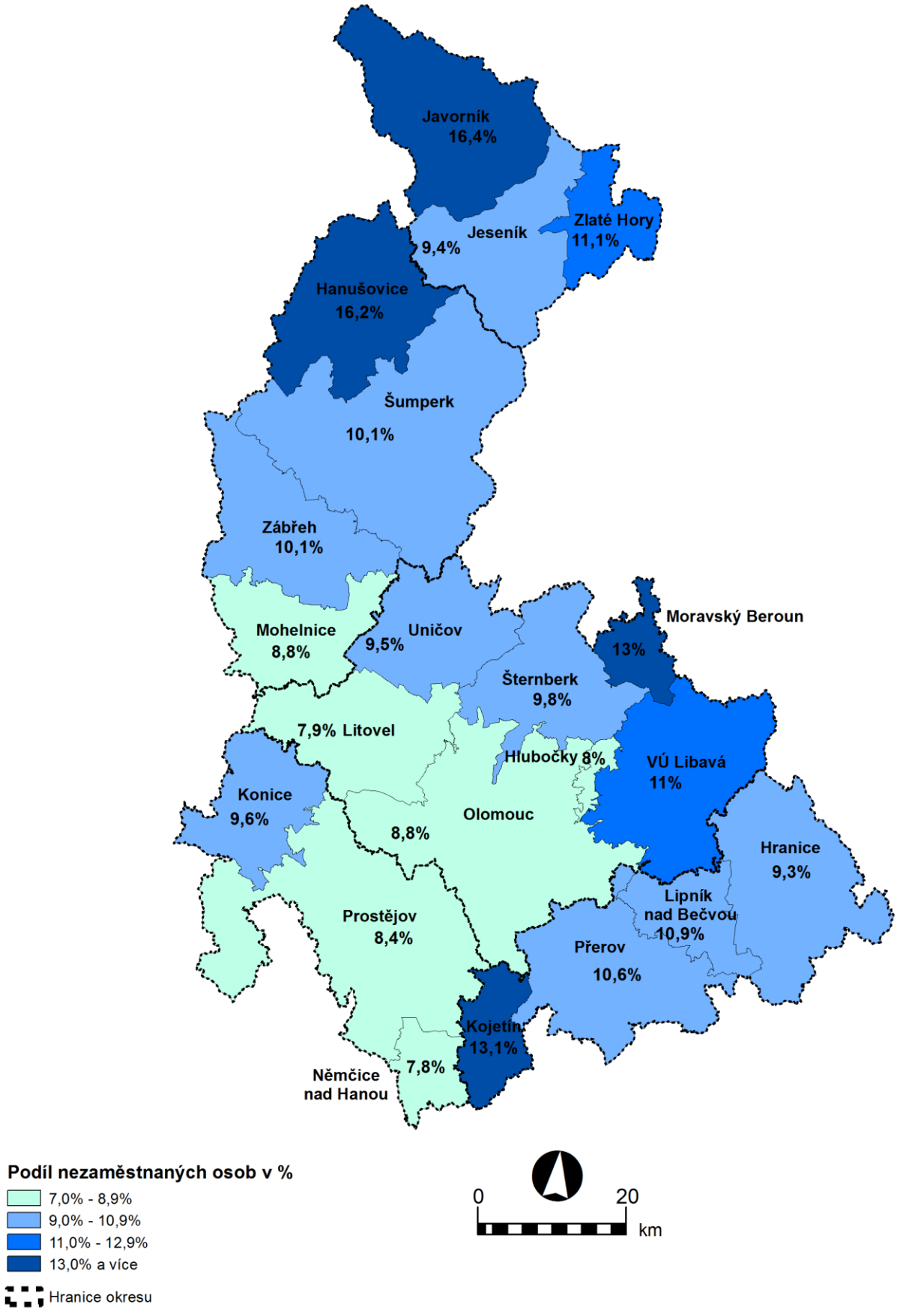
Příloha 4: Kartogram PNO na území POÚ OC kraje k 31. 12. 2013